

O skrivnosti početja, ki se imenuje delo

Ko smo v preteklem letu izgubili sodelavca, ki je med drugim tudi oblikoval in postavljal ČaSOSpis, se še niti zavedali nismo, kako velik bo manjko. Ne samo zato, ker smo izgubili prijatelja in sopotnika, tudi zato, ker bo potrebno na novo vzpostaviti poti, ki so se nam pred tem zdele popolnoma samoumevne. Način dela, vzpostavljanja in priprave vsakokratne številke čaSOSpisa je bil utečen, vedeli smo, da ga bomo skupaj mislili in ga nadgrajevali, da to ni samo posel, po katerem nekomu delo naročiš, ga prejmeš in plačaš. Ko tako sedaj kar iščemo in iščemo novo preobleko našega časopisa, se šele zavedamo, da nič ni kar tako dano, nič tako samoumevno, najmanj pa ljudje, s katerimi je mogoče graditi, skupaj misliti in ustvarjati. Če imaš denar, je danes mogoče kupiti mnogo in marsikaj. Ni pa mogoče kupiti medsebojne energije, razumevanja in iskrenega in iskrivega veselja, ko nekaj nastaja in raste. In prav v tem je skrivnost početja, ki ga imenujemo delo. Še posebej pa tega, ki ga imenujemo dobro opravljeno delo. Ti in takšni ljudje so povsod. Takole na prvi pogled so tam, samoumevni in prisotni, kot da se nič ne more in nikoli ne bo spremenilo. Vendar se, tudi ko ne pričakuješ, se, tudi ko nočeš, se. Zato naj bo ta tekst namenjen tudi in predvsem zahvali vsem tistim, ki skupaj z nami rastejo, gradijo in delijo dobro in ustvarjalno energijo. Mi vemo, da ste, za nas ste vredni in pomembni. In upam, da bo v bodoče ponovno takšen tudi naš ČaSOSpis.

ČaSOSPIS izdaja: Skupnost občin Slovenije.

ČaSOSpis izhaja na dva meseca in ga brezplačno prejemajo občine, državne institucije, mediji.

Odgovorna urednica:
Jasmina Vidmar

Grafično oblikovanje in prelom:
ZADRGA, komunikacijska agencija

Tisk:
Eurograf d.o.o.

Fotografije:
Jasmina Vidmar

ISSN 1581-8500
Naklada: 1100 izvodov

Naslov uredništva:
Skupnost občin Slovenije
Partizanska 1, 2000 Maribor

Telefon:
02 234 15 00

Faks:
02 234 15 03

Splet:
www.skupnostobcin.si

E-mail:
jasmina@skupnostobcin.si

- 10** Pričakovanja skupnosti upoštevana
- 12** Zakon o pogrebni dejavnosti in upravljanju pokopališč
- 16** 15. seje predsedstva SOS s predstavniki SVLR
- 18** O igralnih površinah v vrtcih
- 20** SOS uspešna pri pogrebni zakonodaji
- 26** Komisije o novi prometni zakonodaji
- 32** Postopki javnih naročil po novem še dražji
- 35** Novo vodstvo Odbora regij
- 48** 8. veleslalom SOS

4	Sofinanciranje pooblaščenih muzejev – s skupnimi močmi do zadovoljive rešitve	28	V Kopru o povprečnini in še o čem
6	Akcija in reakcija	29	Vzpostavitev sistema ločenega zbiranja odpadkov neučinkovit
8	Nova cestnoprometna zakonodaja	30	Prostorska zakonodaja ponovno buri duhove
10	Pričakovanja skupnosti upoštevana	31	Informacije javnega značaja v praksi občin
12	Zakon o pogrebni dejavnosti in upravljanju pokopališč	32	Postopki javnih naročil po novem še dražji
14	Izplačilo dela plače za delovno uspešnost javnim uslužbencem	33	SOS proti znižanju plač funkcionarjev
16	15. seje predsedstva SOS s predstavniki SVLR	33	Srečanje NALAS-a v Zagrebu
17	Delovni posveti	33	V pripravah spremembe zakona o lokalni samoupravi
18	O igralnih površinah v vrtcih	34	Ustanovno srečanje ARLEM
19	Reorganizacija geodetske uprave	35	Novo vodstvo Odbora regij
20	SOS uspešna pri pogrebni zakonodaji	36	Odbor regij s predsednico v nov mandat
21	Rdeči križ do več sredstev na račun občin?	38	Marjetica
22	Novo spremembe zakona o vrtcih	39	Kako živijo mladi v Sloveniji?
23	Občinam prepuščeni prevozi otrok	40	Vabilo na usposabljanje
24	Problematika množičnega vrednotenja nepremičnin	41	Očistimo Slovenijo
25	Delovna skupina za turizem o turistični politiki	42	TUDI TI si delček istega sveta!
26	Komisije o novi prometni zakonodaji	44	Connecting EyoU
27	Komisija za e-poslovanje	46	Projekt Investicijske priložnosti v grajske objekte v Sloveniji
		48	8. veleslalom SOS

Sofinanciranje pooblaščenih muzejev – s skupnimi močmi do zadovoljive rešitve

DAVOR BUINJAC, ODDELEK ZA KULTURO MESTNA OBČINA LJUBLJANA

Zgodba, ki sledi, je nadvse poučen primer o tem, kako lahko občine skupaj dosežejo cilje, ki bi jih posamično le stežka, če sploh, dosegle. Predmet te zgodbe so tako imenovani »pooblašчени muzeji«, se pravi, tisti muzeji, ki so jih ustanovile občine, država pa jim je na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine novembra 2009 podelila pooblastila za izvajanje državne javne službe.

Poskus države, da na občine prenese financiranje tistih javnih kulturnih zavodov, ki so jih sicer ustanovile občine, vendar se že več kot dve desetletji v polnem ali pretežnem delu financirajo iz državnega proračuna, sega nazaj vse do leta 1999 in 2000. Ustavno sodišče je takrat razveljavilo dva zakonska poskusa prenosa nalog z države na občine, saj takšen prenos brez predhodnega soglasja občin ni bil v skladu z Ustavo RS. Leta 2004 je bil spremenjen drugi odstavek 140. člena ustave, tako da za prenos nalog z države na občine ni več potrebno predhodno soglasje občin, vendar država še vedno mora zagotoviti potrebna sredstva za izvajanje prenesenih nalog.

1. marca 2008 je začel veljati novi Zakon o varstvu kulturne dediščine, ki je uvedel nov sistem državno-občinskega sofinanciranja muzejev in galerij. Po tem sistemu morajo občine prevzeti dodatne finančne obveznosti, in sicer najmanj v višini dvajsetih odstotkov vseh stroškov delovanja teh javnih institucij. Velja poudariti, da občine niso sodelovale pri vsebinskem oblikovanju uzakonjenega sistema sofinanciranja, tako da za leto 2009 sploh niso imele predvidenih

sredstev v ta namen. Poleg tega je nekdanji minister za kulturo dokaj pozno, šele 19. novembra 2008, sprejel pravilnik, ki je operativna podlaga za prehod na novi sistem sofinanciranja, tako da občinam ni bil omogočen razumni rok za načrtovanje dodatnih finančnih obveznosti. Ker je država zamujala s pravico podzakonskega akta in izvedbo razpisnega postopka, je Državni zbor RS 16.12.2008 sprejel zakonsko novelo, s katero je bil zakonski rok za prehod na novi sistem sofinanciranja prestavljen na 1. januar 2010.

Pred tem je Skupnost občin Slovenije v imenu dvaindvajsetih občin vložila zahtevo za presojo ustavnosti Zakona o varstvu kulturne dediščine, predvsem z vidika nerazumno kratkega roka, pomanjkljivih vsebinskih rešitev v podzakonskem aktu ter poseganja v pravni položaj in ustavne pravice občin ustanoviteljic. Ustavno sodišče je 15.1.2009 zavrglo zahtevo za oceno ustavnosti, in sicer izključno zaradi spremenjenih okoliščin, ki so nastale s sprejetjem omenjene zakonske novele.

Sofinanciranje muzejev in galerij v letu 2010 bo potekalo v skladu z javnim razpisom, ki ga je Ministrstvo za kulturo objavilo 27.3.2009. Šele konec januarja 2010 je ministrstvo posredovalo pooblaščenim občinskim muzejem in občinam ustanoviteljicam le-teh tripartitne pogodbe, ki so jih nekatere občine podpisale, medtem ko so bile za večino občin nesprejemljive v predlagani obliki. Šlo je predvsem za to, da sredstva, ki naj bi jih letos za muzeje zagotovile občine, niso bila usklajena z dejanskimi zneski v občinskih proračunih. Poleg tega predlog ministrstva ni upošteval, da so občinska sredstva namenjena za konkretne dejavnosti in projekte. Skratka, s predlaganimi pogodbami so bile občine izključene iz tistega dela razpisnega postopka, ki se nanaša na vsebinsko in finančno usklajevanje pogodbenih strani.

Občine so bile tako postavljene v podrejen položaj, kar je v okviru Skupnosti občin Slovenije sprožilo reakcijo, ki se je končala z vsebinsko in finančno spremenjenimi pogodbami. Ministrstvo za kulturo je namreč na koncu le prisluhnilo argumentom enajstih občin (Mestne občine Ljubljana, Mestne občine Nova

Gorica, Mestne občine Koper, Mestne občine Kranj, Mestne občine Ptuj, Mestne občine Velenje, Mestne občine Murska Sobota, Občine Brežice, Občine Kamnik, Občine Postojna in Občine Piran), ki so vztrajale pri svojem stališču, da je potrebno pogodbe uskladiti z dejanskim stanjem in proračunskimi možnostmi. Ministrstvo se je prav tako zavezalo, da bo v letošnjem letu začelo postopek za spremembo zakonskih določb, ki urejajo status »pooblaščenih muzejev«. V pripravo strokovnih podlag za zakonske spremembe bodo po besedah državnega sekretarja vključeni tudi predstavniki občin ustanoviteljic muzejev.

Skupnost občin Slovenije je v tem primeru povezala vse zainteresirane občine in jim z usklajeno akcijo omogočila, da dosežejo cilje, ki jih posamično prav gotovo ne bi mogli doseči. Velik del zaslug za to gre pripisati tako pristojnim občinskim uslužbencem enajstih občin kakor tudi strokovni usposobljenosti in sposobnosti hitrega odzivanja zaposlenih v SOS-u, zlasti svetovalke Jasmine Tkalčič in generalne sekretarke Jasmine Vidmar.

Ministrstvo za kulturo je namreč na koncu le prisluhnilo argumentom enajstih občin in SOS, ki so vztrajale pri stališču, da je potrebno pogodbe uskladiti z dejanskim stanjem in proračunskimi možnostmi.

Akcija in reakcija

August 2006 – Ministrstvo za kulturo pod takratnim vodstvom ministra dr. Vaska Simonitija na spletnih straneh objavi predlog Zakona o varstvu kulturne dediščine. SOS protestira in zahteva vključitev v medresorsko obravnavo.

05.03.2006 – SOS k predlogu zakona vložijo prve pripombe in stališča.

29.03.2007 – Predlog Zakona o varstvu kulturne dediščine obravnava komisija za kulturo.

27.06.2007 – SOS posreduje vladi pripombe in predloge k predlogu Zakona o varstvu kulturne dediščine, v katerem izrazi nestrinjanje z določilom, po katerem država oziroma Ministrstvo za kulturo preneha financirati izvajanje javne službe občinskih javnih zavodov na področju kulture, in sicer najkasneje 1. januarja 2009. Ministrstvo pozovemo k pripravi konkretnih izračunov kaj bi slednje pomenilo za lokalne skupnosti.

Julij 2007 – Vlada RS obravnava najmanj deset različnih verzij predloga zakona.

6.12.2007 – Skupnost občin Slovenije se udeleži javne razprave k Predlogu Zakona o varstvu kulturne dediščine v Državnem zboru RS. V državni zbor ponovno posredujemo konkretne pripombe in stališča.

15.02.2008 – Razglasitev Zakona o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1) v UL RS, št. 16/2008).

19.03.2008 – Komisija za kulturo obravnava financiranje občinskih muzejev in galerij v skladu z novim Zakonom o varstvu kulturne dediščine – ureditev sistemskega vprašanja financiranja občinskih kulturnih zavodov. Na srečanju so sodelovali tudi predstavniki ministrstva (Ciril Boškovič, Damjan Prelovšek, Vida Koporc Sedej). Komisija za kulturo SOS ministrstvu za kulturo predlaga, da prične s postopkom spremembe zakonodaje. SOS predlaga Ministrstvu za kulturo, da v projektno skupino za pripravo podzakonskih

predpisov (pravilnika, ki ga predvideva Zakon o varstvu kulturne dediščine) vključi predstavnico/predstavnika komisije za kulturo SOS.

20.05.2008 – Predstavniki komisije za kulturo so vsem občinam ustanoviteljicam posredovali enotno izdelan obrazec, v katerih smo želeli prikazati dejanske stroške, ki jih imajo občine z javnimi zavodi. Podatke smo zbirali do 30. 5.2008. S poslanim vprašalnikom smo zbrali podatke o sredstvih, ki jih občine zagotavljajo svojim zavodom.

11.06.2008 – Komisija za kulturo se seznanila s podatki glede financiranja javnih kulturnih zavodov s strani občin ustanoviteljic. Komisija sprejme sklep, da se na Ministrstvo za kulturo naslovi vprašanje glede priprave pravilnika predvidenega z Zakonom o varstvu kulturne dediščine. Sekretariat SOS izvede po občinah povpraševanje glede zainteresiranosti o vložitvi ustavne presoje zakona.

17.10.2008 – Skupnost občin Slovenije vložijo ustavno presojo Zakona o varstvu kulturne dediščine na Ustavno sodišče RS.

29.12.2008 – MK kot odgovor na ustavno presojo zakona, ki jo vložijo SOS, sprejme spremembe in dopolnitve Zakona o varstvu kulturne dediščine (UL RS, št. 123/2008), v katerem podaljša rok prevzema financiranja muzejev na občine na 1.1.2010.

15.01.2009 – Ustavno sodišče zavrže zahtevo SOS-a po ustavni presoji zakona iz pravnoformalnega razloga (Ustavno sodišče tako zaradi spremembe zakona z dne 29.12.2008 ustavne presoje vsebinsko sploh ni obravnavalo).

12.11.2009 – Vlada RS izda prve sklepe o podelitvi pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejem in galerijam.

1.2009 – Komisija za kulturo odloči, da sekretariat SOS naslovi na občine ustanoviteljice poziv, da zbere podatke o konkretnih finančnih zneskih in vrstah

stroškov financiranja muzejev pooblaščenih za opravljanje državne javne službe. V kolikor je stanje nezadovoljivo, komisija odloči, da sekretariat pozove občine ustanoviteljice, da muzejem predlagajo vložitev pritožbe na upravno sodišče.

27.11.2009 – Komisija za kulturo se sestane in pregleda zbrane podatke glede konkretnih finančnih zneskov in vrstah stroškov financiranja pooblaščenih muzejev in galerij.

20.11.2009 – Ministrico Majdo Širca obvestimo o problematiki financiranja javnih služb muzejev in galerij, izhajajoč iz Zakona o varstvu kulturne dediščine (UL RS, št.16/2008 ZVKD-1) in Sklepa Vlade RS o podelitvi pooblastila za opravljanje javne službe muzejem (številka 6210-2/2009/54). Ministrico smo opozorili na nepravilnost razpisnega postopka ter z ostalimi aktivnostmi komisije za kulturo SOS.

30.11.2009 – Zaradi razjasnitve stališč glede financiranja javnih kulturnih zavodov po 1.1.2010 pozove SOS ministrico k realizaciji srečanja Sekcije mestnih občin Skupnosti občin Slovenije (župani/županje mestnih občin) z naslednjimi predstavniki Ministrstva za kulturo: ministrico Majdo Širca, Damjano Pečnik, v.d. generalne direktorice Direktorata za kulturno dediščino in dr. Stojanom Pelkom, državnim sekretarjem ministrstva za kulturo.

02.02.2010 – Skupnost občin Slovenije Ministrstvo za kulturo glede podpisa tripartitnih pogodb za sofinanciranje javnih kulturnih zavodov (muzejev in galerij) opozori na zelo kratki rok, ki je občinam dan za podpis pogodbe. Opozorili smo tudi na dejstvo, da je kar nekaj takih občin ustanoviteljic, ki so s strani Ministrstva za kulturo v podpis prejele pogodbo z opredeljeno višino finančnih sredstev, ki bi jih morale zagotoviti same, za kar pa v svojih proračunih za leto 2010 nimajo predvidenih finančnih sredstev. Ministrstvo smo pozvali k razpoložljivemu terminu in možnosti pogajanja prizadetih občin.

02.-04.02.2010 poteka korespondenčna seja predsedstva SOS, po kateri predsedstvo sprejme sklep: »Občinam – ustanoviteljicam pooblaščenih muzejev in galerij, ki so s strani ministrstva za kulturo prejele v podpis pogodbe z obveznostjo sofinanciranja, ki presega višino sred-

stev, predvidenih v sprejetih občinskih proračunih za leto 2010, predsedstvo Skupnosti občin Slovenije predlaga, da pogodbe ne popišejo do sestanka predstavnikov vseh prizadetih občin in Predsedstva Skupnosti občin Slovenije, na eni strani, ter predstavniki ministrstva za kulturo na drugi strani. Sekretariat SOS pošlje urgenco, v katerem ministrstvo za kulturo pozove k nujnemu sestanku glede razreševanja nastale problematike«. Podporo izrazijo tudi nekateri drugi župani, ki niso člani predsedstva.

03.02.2010 – Ministrstvo za kulturo opozorimo, da je nastala situacija precej bolj resna, kakor bi lahko sklepali iz pojasnila uslužbenke ministrstva, ki se zaključuje z besedami: »v izogib posledicam nepodpisa pogodb se morajo lastniki oziroma ustanovitelji muzejev in galerij zavedati vse odgovornosti v primeru, da pogodba ne bo podpisana.« Ministrstvo opozorimo, da po trenutnih podatkih precejšnje število občin (med drugim devet mestnih občin!) ne namerava podpisati tripartitnih pogodb. Zato ministrstvo za kulturo ponovno pozovemo k nujnemu sestanku v zvezi z razreševanjem nastale problematike.

05.02.2010 – urgentni sestanek »prizadetih« občin ustanoviteljic. Na sestanku so ugotovljene pravno-formalne pomanjkljivosti. Občine odločijo,

da v problemski situaciji ostanejo enotne. Vsa ugotovljena dejstva pa so zadosten razlog, da se tripartitna pogodba s strani občin ustanoviteljic ne podpiše in da se vztraja na nadaljnjih usklajevanjih z ministrstvom.

08.02.2010 – Sekretariat SOS glede nastale problemske situacije pripravi osnutek izjave za javnost. Pripravi jo se še gradiva za Računsko sodišče (predlog vsebinske revizije), državni zbor (predlog za razpravo) in Nacionalni svet za kulturo.

09.02.2010 – Sekretariat SOS v zadnji minuti ustavi postopek posredovanja izjave za javnost in ostalim institucijam zaradi telefonskega poziva direktorice direktorata za kulturno dediščino MK. Slednja sekretariat SOS pozove k možnosti usklajevalnega sestanka in rešitve nastale problemske situacije (gradiva uslužbenka ministrstva prejme po »neznani« poti še pred razpošiljanjem).

11.02.2010 – Prizadete občine ustanoviteljice in vodstvo Ministrstva za kulturo se sestaneta na pogajanjih. Občine sprejmejo sklep, da čakajo na pisni predlog Ministrstva za kulturo.

12.02.2010 – Skupnost občin Slovenije prejme predlog Ministrstva za kulturo za rešitev nastale problemske situacije.

12.-16.02.2010 – Sekretariat SOS zbere pripombe in predloge »prizadetih« občin ustanoviteljic k predlogu ministrstva.

17.02.2010 – Skupnost občin Slovenije Ministrstvu za kulturo posreduje dopolnitve in konkretne rešitve posameznih členov k danemu predlogu ministrstva.

19.02.2010 – Ministrstvo za kulturo se do predlaganega predloga Skupnosti občin Slovenije opredeli pozitivno ter predlaga individualna usklajevanja s posameznimi občinami ustanoviteljicami.

25.02.2010 – Na Ministrstvu za kulturo potekajo individualna usklajevanja pogodb, v skladu s predlogi in dopolnitvami Skupnosti občin Slovenije.

Rezultat: Skupnost občin Slovenije je uspešno ohranjala enotnost »prizadetih« občin ustanoviteljic ter več kot uspešno zastopala interese županov in županov. Dosegli smo spremembo tripartitnih pogodb v finančnih predpostavkah v korist občin ter pripravili izhodišča za konstruktivno sodelovanje s predstavniki ministrstva za kulturo v prihodnje.

Zahvala gre tudi državnemu sekretarju dr. Stojanu Pelku in direktorici direktorata za kulturno dediščino Damjani Pečnik za posluš in produktivno iskanje rešitev trenutne problemske situacije.

Nova cestnoprometna zakonodaja

BOŠTJAN OMERZEL

VODJA MEDOBCINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA
OBČIN JESENICE, GORJE, KRAJNSKA GORA IN ŽIROVNICA

Nova zakonodaja na področju cestnega prometa in vloga občinskega redarstva pri zagotavljanju večje varnosti in reda v cestnem prometu

V Sloveniji smo od uvedbe lokalne samouprave priča razvoju občinskega redarstva in večanju pristojnosti na področju nadzora v cestnem prometu. Zakon o lokalni samoupravi je občinam za zadovoljenje potreb svojih prebivalcev omogočil skrb za red v občini, ustanovitev komunalno-redarstvene službe ter v skladu z zakonom urejanje prometa v občini ter opravljanje naloge občinske redarstva. Pristojnosti redarstva so do leta 1998 temeljile na občinskih predpisih. Takrat je Zakon o varstvu cestnega prometa (ZVCP) dal pooblastilo občinskim redarjem za nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili, lokalnim skupnostim pa v dveh določbah določil pristojnosti pri ureditvi prometa na občinskih cestah ter jim hkrati dal veliko odgovornost: »Za nemoten in varen promet na občinskih cestah so odgovorne lokalne skupnosti (občine)«.

Občinski redarji so se s povečanimi pristojnostmi srečali z uporabo novega Zakona o varstvu cestnega prometa (ZVCP-1, leta 2005), ki nadzor nad parkiranimi in ustavljenimi vozili razširi na: izvajanje nadzora nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa na območju umirjenega prometa in območju za pešce ter ugotavljanje kršitve določb o varstvu cest in okolja v na-

selju in na občinskih cestah zunaj naselja. Ker je zakon povečal pooblastila občinskega redarstva, je tudi določil pogoje za opravljanje nalog po tem zakonu (usposabljanje, preizkus znanja, izpopolnjevanje, strokovno izobrazbo). To so bili tudi zametki Zakona o občinskem redarstvu

(ZORed), sprejete ga v letu 2006. Pri ZVCP-1 je potrebno omeniti še spremembo iz leta 2008, ko zakon pooblasti občinskega redarja za nadzor prometa s samodejnimi merilnimi napravami za nadzor prometa, v katerih se prekrški slikovno dokumentirajo. Tako dobijo občinski redarji možnost nadzora hitrosti in vožnje v rdečo luč.

ZORed na področju cestnega prometa občinskemu redarstvu daje pristojnost »nadzorovati varen in neoviran promet v naseljih« ter »varovati ceste in okolje v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij«. Z zakonom je bila občinam naložena obveznost sprejema občinskih programov varnosti, kar je bil pogoj, da lahko redarji začnejo opravljati z zakonom določene naloge in pooblastila občinskega redarstva. To naj bi po enem od tolmačenj veljalo tudi za ZVCP-1. Večina občin je te pogoje izpolnila. Pojavila pa se je težava z usklajenostjo in jasnostjo uporabe pri-

stojnosti in pooblastil, ki temeljijo na 14. in 15. členu ZVCP-1. Vprašanja, kakšen je pomen pojmov in razlike med njimi - »urejanje prometa, nadzor prometa, izvajanje nadzora nad vozili, izvajanje nadzora nad ravnanjem udeležencev, ugotavljanje kršitev, način dela občinskega redarstva...«, se pojavljajo znova in znova, zlasti pri izvajanju konkretnih nalog na terenu.

Zaradi neusklajenosti med ZVCP-1 in Zakonom o javnih cestah (ZJC) ter posledično občinskimi odloki o cestah se pojavljajo tudi vprašanja o uporabi ustreznega predpisa pri nadzoru nad določbami o varstvu cest. Očitno je dodajanje pooblastil in nalog občinskemu redarstvu brez jasne vloge le-tega v sistemu zagotavljanja prometne varnosti pustilo določene posledice ter povzročilo težave in zmedo. Spremembe in jasne določbe so nujne, saj se že pojavljajo vprašanja o zakonitosti in enotnosti ukrepov občinskih redarstev.

Možnost vplivanja na vsebino zakonodaje sta Ministrstvo za promet in Ministrstvo za notranje zadeve v postopku priprave razširila na vso zainteresirano javnost. Komisija za občinsko redarsko službo pri SOS je to pozdravila z željo, da bi tak način priprave zakonodaje uporabljala tudi druga ministrstva.

Priložnost za odpravo vseh prej navedenih težav imajo lokalne skupnosti v novi zakonodaji na področju prometne varnosti, ki jo sestavljajo predlogi Zakona o pravih cestnega prometa, Zakona o voznikih, Zakona o vozilih in Zakona o javnih cestah, ki bo vključeval tudi občinske ceste. Možnost vplivanja na vsebino zakonodaje sta Ministrstvo za promet in Ministrstvo za notranje zadeve v postopku priprave razširila na vso zainteresirano javnost. Kar pa pozdravlja Komisija za občinsko redarsko službo Skupnosti občin Slovenije. Tako komisija kot Skupnost občin Slovenije si želita, da bi takšen način priprave zakonodaje uporabljala tudi druga ministrstva, se pa hkrati zavedata, da takšen način dela prinaša veliko težav.

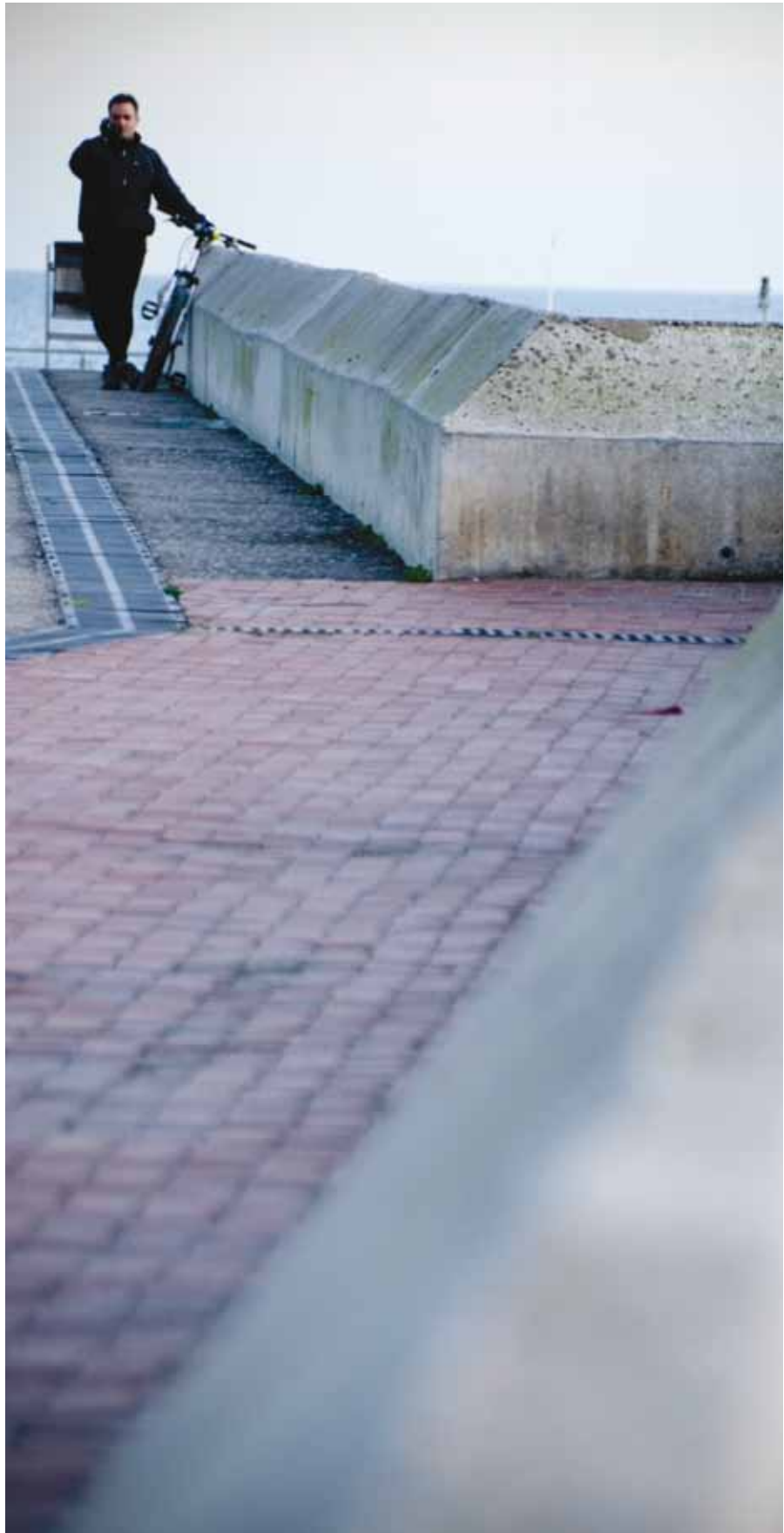
Redarstva bi želela, da se z novimi zakoni natančno določijo okviri pristojnosti nadzora za zagotavljanje varnega in neoviranega prometa v naseljih (z Zakonom o pravih cestnega prometa) in varstva cest

v naseljih in občinskih cestah izven naselij (z Zakonom o javnih cestah). Občinska redarstva je potrebno vključiti v nadzor nad osnovno prometno kulturo v naseljih in reševanje težav značilnimi za lokalna območja. Tu je moč opaziti pomanjkanje nadzora državnih organov nad kršitvami, ki so za lokalne prebivalce moteča, na državnem nivoju pa predstavljajo neznatno obliko ogrožanja. Trenutno lokalna skupnost nima vzvoda za rešitev teh težav. V veliko večji meri bi država lahko izkoristila ugotovitve redarstva povezanih z ustrežno registracijo vozil in uporabo neveljavnih ali ukradenih registrskih tablic na drugih vozilih (v Zakonu o vozilih). Enako velja za voznike, za katere se ugotavlja, da vozijo brez vozniškega dovoljenja (Zakon o voznikih). Dejstvo je, da je s temi kršitvami tesno povezana udeležba najbolj nevarnih voznikov v prometu.

Komisija za občinsko redarsko službo pri SOS je pripravila konkretne pripombe in predloge na podlagi veljavnega ZVCP-1. Nekaj je že upoštevanih v osnutkih zakonov kot na primer: izenačitev globe za neupoštevanje odredb redarja z drugimi pooblaščenimi osebami ter uvrstitev redarstev med organe, ki so kot prekrškovni organi upravičeni do pridobitve in uporabe določenih podatkov.

Pri pripravi pripomb na ZJC komisija sodeluje z Delovno skupino občinskih inšpektorjev pri SOS. S pojavom organizacijske oblike »Medobčinski inšpektorat in redarstvo« je sodelovanje teh dveh služb postalo na lokalnem nivoju še bolj povezano. Nadzor nad varstvom občinskih cest temelji na inšpekcijskem nadzoru, zato bodo predlogi predstavljeni v okviru njihovih. Predlogi bodo temeljili na razbremenitvi inšpektorjev v primerih kršitev, ki so osebno zaznana; sama zaznava in izrek ukrepa pa ne zahtevata posebnega postopka.

Na koncu bi želeli poudariti najpomembnejše. Želimo si jasne vsebine določb o pooblastilih občinskega redarstva in pristojnostih lokalnih skupnosti, saj se v teh dveh vsebinah odražata poslanstvo in vloga občinskega redarstva tako v državi kot v lokalni skupnosti. Najprej pa bo potrebno jasno odgovoriti na vprašanje, »kaj država od lokalnih skupnosti ter občinskih redarstev pričakuje in kakšna pooblastila jim zato daje oz. predpisuje«.

Pričakovanja skupnosti upoštevana

IGOR TERŠAR,

DIREKTOR JAVNEGA SKLADA RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI

Skupnost občin Slovenije je z dobrim in uspešnim sodelovanjem z vodstvom Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti in Odbora

za kulturo, šolstvo in šport v državnem zboru uskladila predlog Zakona o Javnem skladu RS za kulturne dejavnosti.

S predlaganim amandmajem se odpravljajo nejasnosti v zvezi z določbo 15. člena predlaganega zakona, ki ureja zagotavljanje sredstev Javnemu skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (v nadaljevanju: Sklad) s strani samoupravnih lokalnih skupnosti ter odpravlja pravno praznino, ki v praksi povzroča velike težave v primerih, ko je posamezna občina želela, da izpostava Sklada zanjo izvaja naloge iz njene izvirne pristojnosti in ji je bila v ta namen pripravljena tudi ponuditi prostore in kritje dela stroškov, pa ni imela zakonske podlage, da bi z njo sklenila pogodbo.

Določba 15. člena nikakor ne pomeni dodatnih obveznosti, ki bi jih zakon naložal občinam, prav tako v ničemer ne posega v samostojnost in avtonomijo samoupravnih lokalnih skupnosti, niti ne prenaša nalog iz države na samoupravne lokalne skupnosti. Ponuja le možnost, da Sklad na podlagi medsebojne pogodbe v imenu občine ali zanjo izvaja naloge iz njene izvirne pristojnosti, sa-

moupravne lokalne skupnosti pa Skladu v ta namen zagotavljajo sredstva in opremo ter brezplačne prostore za izvajanje teh programov.

Predlagani amandma torej sledi potrebam in učinkoviti praksi na tem področju, opisano ureditev pa prinaša kot možnost in ne kot obvezo.

Izvajanje sedaj veljavnega zakona v praksi je namreč pokazalo na pravno praznino v primerih, ko je posamezna občina želela, da izpostava Sklada zanjo izvaja naloge in ji je bila v ta namen pripravljena tudi ponuditi prostore in kritje dela stroškov, pa za sklenitev pogodbe ni imela zakonske podlage. S sprejemom tega amandmaja bodo samoupravne lokalne skupnosti v primeru, ko bodo del nalog iz svoje izvirne pristojnosti skladno s pogodbo prenesle na Sklad, lahko v pogodbo vključile tudi dogovor o kritju tistega dela stroškov, za katerega se bodo v okviru zakonskih določil s Skladom dogovorile.

Sklad izvaja nacionalni program za področje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti tako, da na celotnem področju Slovenije v čim večji meri omogoča ustvarjalnost, kakovostno rast in razcvet vseh področij ljubiteljskega kulturnega življenja. Program v obliki kulturnih prireditev, izobraževanja in založništva za potrebe ljubiteljskih kulturnih dejavnosti uresničujejo območne izpostave Sklada. Prireditve slehernemu društvu omogočajo predstavitev, primerjavo in vrednotenje dosežkov ter uvrstitev v programsko piramido regijskih in državnih prireditev, ki promovirajo najboljše dosežke tudi na regijski in državni ravni. Izobraževanje omogoča strokovno izpopolnjevanje

članov in vodij ljubiteljskih zasedb, založniški programi pa podpirajo njihovo strokovno in ustvarjalno delo.

Program dela in finančni načrt Sklada v skladu z določili zakona o javnih skladih vsako leto sprejme Vlada RS na podlagi evalvacije programov in za realizacijo potrebnih sredstev.

Pomemben del dejavnosti izpostav pa predstavlja tudi podpora kulturnim programom lokalnih skupnosti, zlasti na področju prireditev (abonmaji, proslave, gostovanja), razstavne dejavnosti, kinematografije kot tudi pomoči pri upravljanju in vzdrževanju javne kulturne infrastrukture.

V ta namen občine že danes zagotavljajo Skladu sredstva in brezplačne prostore za izvajanje nalog iz pristojnosti občin. Sofinanciranje programov Sklada je na ravni lokalnih skupnosti dogovorjeno na osnovi letnih pogodb, kjer se opredelijo programske naloge, ki jih Sklad izvaja kot skupni program samoupravnih lokalnih skupnosti in Sklada (npr. pregledne prireditve/revije na področju glasbene, gledališke in lutkovne, folklorne, filmske, plesne, likovne, literarne in večzvrstne dejavnosti, izobraževalni programi na osnovni ravni, za-

ložništvo), ter programske naloge, ki jih območne izpostave izvajajo posebej in izključno za potrebe lokalnih skupnosti (abonmaji, kulturno posredništvo...). V letnih pogodbah se opredeli tako vsebine in obseg teh nalog kot višina sredstev, ki jih lokalna skupnost za to namenja.

Predlagana določba zakona torej samoupravnim lokalnim skupnostim oziroma občinam ne prinaša dodatnih finančnih obremenitev in tudi ne pomeni prenosa nalog iz državne pristojnosti na občine, temveč le uzakonja prakso, ki se je razvijala vse od ustanovitve Sklada na osnovi partnerstva med občinami in Skladom in je pripomogla k učinkovitejšemu in bolj strokovnemu upravljanju nalog občin na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti.

Zakon o pogrebni dejavnosti in upravljanju pokopališč

MAG. LIDIJA PLIBERŠEK
DARJA LAMPRET, UNIV.DIPL. PRAV.

Sedaj veljavni zakon o pokopališki in pogrebni dejavnosti je še iz časa nekdanje Jugoslavije, t.j. Zakon o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč, Ur.l. SRS, št. 34/1984, SFRJ, št. 83/1989, SRS, št. 5/1990, RS, št. 26/1990, 10/1991). Kljub nekaterim spremembam oziroma nadomestitvam določb z zakoni z drugih področij, do danes ni doživel bistvenih sprememb.

V praksi je prihajalo do različnih razlag zakona, ki so privedle do različne ureditve pokopališke in pogrebne dejavnosti po občinah. Ponekod se pogrebna in pokopališka dejavnost opravlja v okviru javnih podjetij, nekatere občine so podeljevale koncesije za opravljanje pokopališke in pogrebne dejavnosti, drugod pa se je iz različnih interesov to dejavnost prepustilo prostemu trgu.

Dodatne težave so se pojavile, ko sta hkrati nastajala dva predloga zakona, in sicer:

- Ministrstvo za gospodarstvo je sledilo izključno potrebam individualnim interesom (preko OZS) po komercializaciji dejavnosti (ZPDUP, osnutek predloga 10.08.2009)
- Predlog zakona, ki ga je pripravila Skupnost občin Slovenije s podporo Gospodarske zbornice in je bil vložen s strani predlagatelja poslanca Janeza Ribiča DZ, 03.08.2009

Sedaj je v proceduri predlog Zakona o pogrebni dejavnosti in upravljanju pokopališč (Poročevalec DZ št. 170/2009, 29.12.2009), t.j. zakona, ki ga je pripravilo Ministrstvo za gospodarstvo, katerega temeljni koncept je ta, da sta pogrebna in pokopališka dejavnost ločeni. Prva ima naravo gospodarske dejavnosti, ki je v celoti prosto na trgu, druga pa se opravlja v okviru gospodarske javne službe.

Predlog zakona je bil na obravnavi v Državnem svetu Republike Slovenije ter na Odboru za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Državnega zbora Republike Slovenije deležen ostrih kritik glede koncepta, ki pogrebno dejavnost v celoti prepušča prostemu trgu. Nenazadnje to pomeni, da zakon postavlja interes po dobičku pred javni interes.

Prepričani smo, da je potrebno ob obravnavanju te – še kako občutljive - dejavnosti zelo obzirno vključiti načelo delovanja prostega trga ter poleg načela delovanja

prostega trga upoštevati tudi spoštovanje oziroma pieteto do pokojnih in vsled temu poiskati kompromisno rešitev.

Namreč, vsakemu umrlemu moramo zagotoviti dostojen pogreb, ki se opravi v skladu z dogovorom med svojci in upravljavci pokopališča, o načinu priprave in vodenja pogrebne svečanosti. Predlog zakona precej posega na to področje dejavnosti in ga prepušča prostemu trgu. Nedopustno je, da bi se izvajalci pogrebnih storitev pri vsakdanjem delu vsled težnji po profitu spopadali s težavami, ki so zaradi narave in pietete do pokojnikov in njihovih svojcev nerazumljive.

Gre predvsem za težave, ki bi se lahko pojavile pri protokolu, pri določanju števila pogrebcev, pri določanju protokola zadnje poti pokojnikov, določanju časa pokopa, vrstnega reda simbolov itd. Vse navedeno se je v praksi že izkazalo za skrajno neprimerno, nedostojno in nedopustno, zato je evidentno, da mora to ostati pod nadzorom lokalne skupnosti. Le tako je mogoča kontrola nad dejavnostjo in hkrati zagotovljen minimum in dostojen pokop za vsakega državljana.

Do sedaj je občina s svojim odlokom določila pogrebno slovesnost v minimalnem obsegu, to je prenos pokojnika od mrliške vežice do groba in odstranitev vencev po določenem času. Nerazumno je, da bi posamezniki lahko opravljali pogrebne slovesnosti s poljubnim (premahnim) številom pogrebcev, brez minimalne pogrebne opreme in infrastrukture za opravljanje te dejavnosti. Nerazumno je, da bi lahko izkop in zasutje groba opravljal nekdo, ki ni upravljavec pokopališča, da bi lahko pogrebni obred izvajal nekdo, ki ni upravljavec pokopališča. Običajno je, da upravljavec pokopališča poskrbi tudi za odstranitev vencev, sveč in ostalega po določenem roku.

Predlagamo, da zakon upošteva tako načelo prostega trga kot javni interes, na prvem mestu pa seveda pieteto do pokojnih. Tako bi zakon določil pokopališko dejavnost kot obvezno lokalno gospodarsko službo, pogrebno dejavnost pa kot obvezno lokalno gospodarsko službo, vendar le v taksativno naštetem obsegu storitev, ki omogočajo zagotovljen minimum in dostojen pokop za vsakega umrlega.

Predlog zakona je bil na obravnavi v Državnem svetu Republike Slovenije ter na Odboru za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Državnega zbora Republike Slovenije deležen ostrih kritik glede koncepta, ki pogrebno dejavnost v celoti prepušča prostemu trgu.

To pomeni, da sta pokopališka in pogrebna dejavnost v minimalnem obsegu v pristojnosti lokalnih skupnosti, pogrebna dejavnost nad minimalnim obsegom pa prosto na trgu. Minimalni obseg pogrebnih storitev obsega skrb za pokojnika (prvi prevoz, urejanje pokojnika, mrliške veže, vkop, izkop jame, idr.). Ta dela opravlja izvajalec po zakonu o gospodarskih javnih službah (koncesionar, javno podjetje, režijski obrat ...), ki opravlja pokopališko in pogrebno dejavnost kot gospodarsko javno službo.

Pri predlogu zakona je treba postaviti v ospredje zadovoljevanje potreb posameznikov, ko se srečajo z izgubo svojca, in poudariti javni interes pred interesi in lobiji zasebnikov. Tržno zasnovana konkurenca je pozitivna in spodbuja k večji kakovosti, hitrosti odzivanja in izboljšanju stroškovne učinkovitosti. Vendar se morajo v tej dejavnosti tržni mehanizmi vzpostaviti pred podelitvijo koncesije za opravljanje te dejavnosti. Vloga nadzora ter določitve normativov in osnovnih cen, upoštevajoč lokalne posebnosti, pa bi morala ostati v pristojnosti lokalne skupnosti.

Izplačilo dela plače za delovno uspešnost javnim uslužbencem

TINA TERŽAN
DRŽAVNA SEKRETARKA

Uvodoma je potrebno opozoriti na veljavni Zakon o spremembah in dopolnitvi Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2008 in 2009 (Uradni list RS, št. 96/2009, v nadaljevanju: ZIPRS0809-D), Zakon o interventnih ukrepih zaradi gospodarske krize (Uradni list RS, št. 98/2009, v nadaljevanju: ZIUZGK), ki začne veljati 1. januarja 2010 in preneha veljati 31. decembra 2010, nadalje na novo Uredbo o delovni uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (Uradni list RS, št. 97/2009, v nadaljevanju: uredba) in na Dogovor o ukrepih na področju plač v javnem sektorju za obdobje december 2009 - november 2011, ki je objavljen na uradni strani Ministrstva za javno upravo, v nadaljevanju: dogovor.

Del plače za redno delovno uspešnost za obdobje od decembra 2009 do decembra 2010

Vlada Republike Slovenije in reprezentativni sindikati javnega sektorja v dogovoru, ki so ga podpisali dne 28.10.2009, soglašajo, da javnim uslužbencem ne

pripada del plače za redno delovno uspešnost v obdobju od decembra 2009 do decembra 2010. ZIPRS0809-D, ki je zakonska podlaga za izvedbo dogovora, v prvem odstavku 2. člena določa, da v obdobju od 1. aprila do 31. decembra

Uredba o delovni uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu na novo določa dovoljeni obseg sredstev za delovno uspešnost in velja za vse uporabnike proračuna iz 2. točke 2. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, ki poleg sredstev za izvajanje javne službe pridobivajo tudi sredstva s prodajo blaga in storitev na trgu, razen za neposredne uporabnike proračuna.

2009 direktorjem iz drugega stavka prvega odstavka 8. člena Uredbe o plačah direktorjev v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 73/05, 103/05, 12/06, 36/06, 46/06, 77/06, 128/06, 37/07, 95/07, 112/07, 104/08 in 123/08) in drugim javnim uslužbencem pri uporabnikih proračuna iz 2. točke 2. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 95/07 - uradno prečiščeno besedilo, 17/08, 58/08, 69/08-ZT-FI-A, 69/08-ZZA-VAR-E in 80/08 20/2009-ZZZPF in 48/09), ne pripada

del plače za redno delovno uspešnost. Drugi odstavek 2. člena ZIPRS0809-D določa, da se direktorjem iz prvega stavka prvega odstavka 8. člena Uredbe o plačah direktorjev za leto 2009 lahko izplača največ 3/12 delovne uspešnosti, ki jim bo določena v skladu z zakonom in drugimi predpisi, ki urejajo redno delovno uspešnost direktorjev. S tretjim odstavkom

2. člena je določeno, da se skupen obseg sredstev za plačilo redne delovne uspešnosti direktorjev določa v višini 3/12 zneska, do katerega bi bili upravičeni v letu 2009.

Zakon o interventnih ukrepih zaradi gospodarske krize, ki je zakonska podlaga za izvedbo dogovora, določa, da v letu 2010 javnim uslužbencem in funkcionarjem del plače za redno delovno uspešnost, ne pripada.

Del plače za delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega del za obdobje od decembra 2009 do decembra 2010

Vlada Republike Slovenije in reprezentativni sindikati javnega sektorja v dogovoru nadalje soglašajo, da se v obdobju od decembra 2009 do decembra 2010 višina izplačila delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela določi tako, da skupaj ne more znašati več kot 30 odstotkov osnovne plače javnega uslužbenca. Za izplačilo delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela pri opravljanju rednih delovnih nalog lahko uporabniki proračuna namenijo največ 60 odstotkov sredstev iz prihrankov, določenih v 22. d členu Zakona o sistemu plač v javnem sektorju. 3. člen ZIPRS0809-D je zakonska podlaga za izvedbo dogovorjenega med Vlado RS in reprezentativnimi sindikati javnega sektorja in določa, da omejitve izplačil dela plače za delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega del, ki so veljale od 1. aprila 2009 dalje, veljajo tudi v mesecu decembru 2009. Zakon o interventnih ukrepih zaradi gospodarske krize v prvem odstavku 8. člena določa, da v letu 2010 višina dela plače javnega uslužbenca za plačilo delovne uspešnosti pri opravljanju rednih delovnih nalog uporabnika proračuna ali projekta, načrtovanega v okviru sprejete ga finančnega načrta uporabnika proračuna znaša največ 20 odstotkov njegove osnovne plače. Če se javnemu uslužbencu izplačuje del plače za plačilo delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela tudi iz naslova sredstev posebne projekta, lahko del plače znaša skupno (iz obeh naslovov) največ 30 odstotkov njegove osnovne plače. Drugi odstavek 8. člena Zakona o interventnih ukrepih zaradi gospodarske krize določa, da se tistim javnim uslužbencem, za katere velja Uredba o plačah direktorjev v javnem

sektorju, del plače za delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela v letu 2010 izplačuje v skladu z drugim odstavkom 4. člena Uredbe o delovni uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela za javne uslužbence (Uradni list RS, št. 53/08 in 89/08).

Tretji odstavek 8. člena Zakona o interventnih ukrepih zaradi gospodarske krize še naprej omejuje uporabnike proračuna, da za izplačilo delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela pri opravljanju rednih delovnih nalog v letu 2010 porabijo največ 60 odstotkov sredstev iz prihrankov določenih v 22. d členu Zakona o sistemu plač v javnem sektorju.

Del plače za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu

Vlada Republike Slovenije je 30.11.2009 objavila Uredbo o delovni uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu, ki je bila usklajena z reprezentativni sindikati javnega sektorja. Z dnem uveljavitve je prenehala veljati Uredba o delovni uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (Uradni list RS, št. 69/08).

Nova uredba v 3. členu določa, da obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu iz prvega in drugega odstavka 6. člena uredbe določi minister s pravilnikom, vendar sme znašati največ 60 odstotkov dosežene razlike med prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu oziroma največ 25 odstotkov vseh najav-

nih prihodkov iz izvajanja javne službe na področju kulture. Za določitev obsega sredstev se v odhodke od prodaje blaga in storitev na trgu iz prvega stavka prvega odstavka 3. člena uredbe ne všttevajo sredstva za delovno uspešnost od prodaje blaga in storitev na trgu, ki so bila izplačana v skladu s 4. členom uredbe.

Uporabniki proračuna, ki izkazujejo izpolnjevanje pogojev iz 22. j člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, kot določa 7. člen uredbe, in imajo s pravilnikom ministra določen obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu, skladno s 5. členom ugotovijo dovoljeni obseg sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu v letnem poročilu za preteklo leto, na primer za leto 2009. Ugotovitev dovoljenega obsega sredstev uporabnik proračuna izkaže na način, določen v prvem odstavku 5. člena uredbe.

V primeru, da uporabnik proračuna v letnem poročilu za preteklo leto, na primer za leto 2009, akontativno ni izplačal celotnega obsega sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu, ali pa je izplačal več kot znaša dovoljeni obseg sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu, ravna v skladu z drugim in tretjim odstavkom 5. člena uredbe.

Uporabniki proračuna, ki skladno z uredbo izpolnjujejo pogoje za izplačevanje delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga

in storitev na trgu, bodo morali v tekočem letu spremljati izvajanje finančnega načrta in paziti, da bodo izplačane akontacije delovne uspešnosti, če so se zanje odločili, v mejah dovoljenega obsega, to je dovoljenega odstotka dosežene razlike med prihodki in odhodki iz tržne dejavnosti.

Ker se rezultati poslovanja v določenem letu dokončno izkažejo šele z zaključnim računom oziroma letnim poročilom, ko so pravilno razporejeni med javno službo in tržno dejavnostjo tudi vsi stroški, bi morali uporabniki proračuna v izogib prekoračitvam med letom sproti izpolnjevati oziroma simulirati vse obrazce, ki dajejo podlage za izplačevanje delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu.

Omejitve dela plače za redno delovno uspešnost in omejitve dela plače za delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega del na podlagi ZIPRS0809-D in ZIUZGK ne glede na določbe Zakona o sistemu plač v javnem sektorju in ne glede na določbe prvega odstavka 4. člena Uredbe o delovni uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela za javne uslužbence in splošnih aktov, ki urejajo plačilo delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela za javne uslužbence v drugih državnih organih, so nadaljevanje ureditve na podlagi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov RS za leti 2008 in 2009 (Uradni list RS 26/2009).

Vir: dopis MJU št. 0100-56/2009/221

15. seja predsedstva SOS s predstavniki SVLR

ALENKA JARC

Predsedstvo Skupnosti občin Slovenije se je 13. januarja 2010 v Mestni občini Nova Gorica sestalo na 15. redni seji, kjer je gostilo državno sekretarko Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR) Dušo Trobec Bučan ter dr. Romana Lavtarja, ki sta predstavila aktualne prioritete SVLR v prvi polovici leta 2010. Prisotni so bili seznanjeni z delom komisij in sekcij, pred samo sejo so se sestale tudi sekcija mestnih občin, sekcija občin z upravnimi enotami in sekcija ostalih občin. Državna sekretarka SVLR je izpostavila teme, kot so pokrajinska zakonodaja, delitev občin, pomoč Posočju, medtem ko je pozornost namenila tudi področju kohezijske politike, kjer se bodo napor usmerili v spremljanje izvajanja vseh treh operativnih programov za programsko obdobje 2007-2013. Ob vseh naštetih prioritetah pa je dodala, da si predvsem želi boljšega ter tesnejšega sodelovanja z občinskimi organi, saj bo tako pot do boljših rezultatov vsem lažja in hitrejša. Roman Lavtar je

SVLR nima namena spreminjati Zakona o financiranju občin; po njihovem zakon ni slab.

ob predstavitvi novosti ob letošnjih razpisih za sofinanciranje razvojnih projektov v občinah predsedstvo opozoril na že izpolnjeno kvoto sredstev, namenjenih projektom za gradnjo prometne infrastrukture. Novost je tudi obvezna predložitev dovoljenja za poseg v prostor oziroma gradbeno dovoljenje. In to iz razloga, ker so do sedaj mnoge občine odstopile od razpisov prav zaradi tega, ker niso izpolnile tega pogoja. Lavtar je tudi izkoristil priložnost, da opozori na nov postopkovni način, po katerem bodo občinski uradniki zahtevke za sredstva vnašali neposredno v sistem. Tako bo SVLR v tem primeru le nadzornik. O aktualnih razpisih je Lavtar povedal, da je potrjen razpis "Razvoj obmejnih območij s Hrvaško" v okviru operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov 2007-2013, ki zajema 50 slovenskih občin.

V razpravi so prisotni župani in županja opozorili, da je leto 2010 volilno leto, kar bo vplivalo na učinkovitost dela, saj bo

večino zadanih nalog potrebno opraviti v prvi polovici leta. Ob tem so še dodali, da se morajo nujno urediti odnosi med SVLR, Ministrstvom za okolje in prostor ter Ministrstvom za finance, zato je predsedstvo sklenilo, da se v kratkem ti tudi sestanejo. Prav tako je bilo slišati, da bodo občine vse težje zagotavljale lastna sredstva za načrtovane investicije, pri tem pa zadolževanje občine ne pride v poštev. Lavtar je v repliki opozoril, da morajo občine brežhibno prijaviti projekte in da na SVLR nimajo namena spreminjati Zakona o financiranju občin, saj menijo, da zakon ni slab, bodo pa v kratkem naredili analizo o učinkih ali so bili zadani cilji uresničeni. Ta bo pokazala, v kolikšni meri je zakon dosegel svoj namen.

Predsedstvu SOS je bil predstavljen tudi projekt »Kupujmo domače« ali »Ustvarimo prodajni kanal za slovenskega kmeta« s strani prof. dr. Dušana Radonjiča iz Ekonomsko-poslovne fakultete Maribor in doc. dr. Vesne Smaka Kincl. Dejstva, da v Sloveniji 50% hrane uvozimo, od tega skoraj 70% zelenjave, govorijo zase. Projekt, s katerim se želi predvsem vzpostaviti dva prodajna kanala, s poudarkom na pridelkih primarne predelave slovenskih kmetov, je predsedstvo tudi soglasno podprlo.

Predstavniki društva Ekologi brez meja so ob koncu seje še predstavili projekt "Očistimo Slovenijo v enem dnevu!", katere namen je 17. aprila letos organizirati največjo prostovoljno čistilno akcijo v slovenski zgodovini. Z akcijo se želi zmanjšati količino odpadkov v naravi, očistiti ulice, sprehajalne poti, mestna središča ter dvigniti osveščenost prebivalcev Slovenije o problematiki odpadkov. Predsedstvo je omenjeni projekt podprlo in bo o njem sproti obveščalo občine članice.

Delovni posveti

SINIŠA PLAVŠIČ

SEMINAR NA TEMO NOVOSTI DDV V LETU 2010

V sredo, 10. 2. 2010, je v Ljubljani potekal seminar na temo DDV V LETU 2010 TER DAVČNI VIDIK PRENEHANJA SREDSTEV V UPRAVLJANJU. Kljub temu, da je Skupnost občin Slovenije na temo sprememb v zvezi z DDV, ki jih prinaša leto 2010, že organizirala seminar v mesecu novembru 2009, se je pri občinah izkazala ponovna potreba po organizaciji predmetnega seminarja. Zato so na seminarju bile podrobneje predstavljene prve izkušnje in vprašanja, ki se pojavljajo v zvezi z uporabo novega ZDDV-1b in Pravilnika o izvajanju ZDDV. Pozornost je bila namenjena tudi davčnim posebnostim pri prenosu sredstev v upravljanju. Med drugim so na seminarju bile predstavljene naslednje teme:

- Nova splošna in posebna pravila pri obdavčitvi storitev
- Poslovanje med občino in javnim podjetjem
- Občina kot davčni zavezanec
- Nova pravila pri sestavitvi računov, pravilno navajanje klavzul
- Refundacija DDV zaračunanega v EU – novosti in refundacija v tretjih državah
- Po novem nižje stopnje DDV za določene blago in storitve

AKTUALNI RAZPISI SVLR – DELOVNI POSVET

V petek, 12.2.2010, je v Ljubljani potekal delovni posvet na temo Aktualni razpisi

SVLR. Predmetni seminar je potekal v sodelovanju s SVLR – Službo Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko in podjetjem OIKOS, svetovanje za razvoj, d.o.o.. Glede na to, da sta 3. javni razpis Razvoj obmejnih območij s Hrvaško in peti razpis Razvoj regij že bila objavljena, je predavateljica iz SVLR podrobneje predstavila povabilo k oddaji načrtov porabe v skladu z 21. in 23. členom Zakona o financiranju občin, ki bo predvidoma objavljen v naslednjih dneh. Prav tako je omenjena predstavica predstavila ter opozorila na najpogostejše napake, ki se pri občinah pojavljajo po podpisu pogodb ter izstavljanju zahtevkov. S strani podjetja OIKOS smo bili prav tako deležni zanimivega predavanja, kako oblikovati dobro projektno idejo s finančnega ter vsebinskega vidika, kako poiskati primeren finančni vir, kako lahko s pripravo dokumentacije še izboljšamo možnosti za pridobitev sredstev, kaj se dogaja od oddaje do podpisa pogodbe in podobno. Udeleženci so prejeli kar nekaj informacij, kako v letošnjem letu biti bolj uspešen pri prijavi in realizaciji različnih tipov projektov.

O igralnih površinah v vrtcih

JASMINA VIDMAR

Sekretariat Skupnosti občin Slovenije je Ministrstvo za šolstvo in šport ponovno opozoril na problematiko uresničitve 68. člena Pravilnika o normativih in minimalnih tehničnih pogojih za prostor in opremo vrta. In predlagal podaljšanje roka za implementacijo tega člena do leta 2015.

Člen namreč določa rok, v katerem morajo občine uresničiti določilo o velikosti igralnih površin na otroka vključenega v vrtec. Določilo, ki je v času uvajanja v pravilnik povzročilo veliko nasprotovanja občin, saj je pomenilo nove finančne obveznosti za občine, pa ne samo to.

Predvsem je pomenil, da bo potrebno nekatere vrtece, ki so nastali v nekih, po drugih normativih izgrajene vrtece dograjevati, spreminjati in adaptirati. Če bo to seveda mogoče.

Nekatere stavbe so namreč takšne, da tega ne omogočajo. Dejstvo je, da so občine imele nekaj prehodnega obdobja, v katerem naj bi torej sanirale obstoječe razmere, vendar pa je tudi dejstvo, da je v tem prehodnem obdobju ministrstvo

vedno znova in znava na občine prelagalo in nalagalo nove in nove obveznosti tako, da so bile občine vseskozi v manku potrebnih sredstev za realizacijo tega

Ob zaključku redakcije smo prejeli neuradno obvestilo o pripravljenosti ministrstva za spremembo pravilnika in podaljšanje roka za realizacijo 68. člena.

določila. Za katerega pa, mimogrede, ministrstvo s strani občin niti reprezentativnih asociacij nikoli ni dobilo soglasja.

Na zadnji seji predsedstva v letu 2009 v Kranju je sicer minister za šolstvo in šport članicam in članom predsedstva zagotovil, da bo ministrstvo pripravilo spremembo omenjenega pravilnika v dani točki. Članice in člani predsedstva so ga namreč opozorili, da v dani situaciji, ko se številne občine mučijo z zagotovitvijo dodatnih vrtčevskih kapacitet, povezanih z nekaterimi nerazsodnimi odločitvami ministrstva (drugi brezplačni otrok) ter povečano rodnostjo ni mogoče izpolniti še te dodatne zahteve. Lahko pa dosledno izvajanje določila o minimalno 3m2 igralne površine na otroka povzroči dodatno zmanjšanje števila vpisanih otrok ali pa še celo kaj hujšega. Minister je na takratni seji predsedstva opozorila slišal, žal pa se v tem trenutku še ne ve, ali bo pravilnik v resnici tudi spremenjen. Odločitev bo morala biti sprejeta zelo hitro, približujejo se namreč vpisi in vrtni in občine bodo morale vedeti, koliko mest lahko sploh razpišejo. Ta podatek in to dejstvo pa je za starše v Sloveniji in v občinah izjemnega pomena. Tudi in predvsem zato bo potrebno odločitve sprejeti v čim krajšem času.

Reorganizacija geodetske uprave

SINIŠA PLAVŠIČ

Skupnost občin Slovenije (SOS) je pred kratkim prejela informacijo, da se pripravlja reorganizacija Geodetske uprave RS (GURS), v okviru katere se predvidevajo združitve območnih geodetskih uprav ter ukinitve nekaterih obstoječih geodetskih pisarn. Glede na to, da so storitve geodetskih pisarn velikega pomena tako za delovanje občinskih uprav kot tudi servis za občane teh občin, smo na SOS domnevali, da je prav zdaj pravi čas za razpravo in ne takrat, ko več ne bo možnosti za izmenjave stališč ter oblikovanje kompromisov.

V skladu s tem je na GURS bil posredovan poziv k skupnemu srečanju s ciljem seznanitve SOS kot največje asociacije slovenskih občin o namerah ter načrtih GURS v zvezi s predmetno problematiko na državni ravni. GURS se je na poziv odzval ter organiziral sestanek, ki je potekal 16. 2.2010 v Ljubljani.

Na sestanku je s strani predstavnikov GURS bilo uvodoma predstavljeno, da se reorganizacija pripravlja iz dveh glavnih razlogov, in sicer racionalizacije poslovanja (previsoke najemnine

– predviden prihranek je 500.000 EUR) ter tehnološkega napredka v poslovanju oziroma informatizacije določenih storitev. Temeljni cilj je zagotavljanje kakovosti storitev GURS, zato se v prihodnosti predvideva manj, vendar večjih centrov GURS. Danes je GURS prisoten na 46 lokacijah, v osnutku končne reorganizacije pa se predvideva okrog 20 večjih centrov. Temeljni kriterij ob odločanju o ukinitvi oziroma združitvi posameznih geodetskih pisarn bo število zahtevkov oziroma zadev, ki jih posamezna pisarna obravnava. Prav tako se predvideva, da se bo v pisarnah z manjšim številom zaposlenih (2-4) iskalo morebitne druge rešitve.

Temeljna informacija, ki izhaja iz omenjenega sestanka, je, da bo reorganizacija GURS potekala zelo postopno, predvidoma v obdobju 5-10 let

SOS uspešna pri pogrebni zakonodaji

SINIŠA PLAVŠIČ

Dne 10.12.2009 je Vlada RS na svoji 58. seji na predlog Ministrstva za gospodarstvo določila besedilo Predloga zakona o pogrebni dejavnosti in upravljanju pokopališč ter ga poslala v obravnavo državnemu zboru. Prav tako je v Poročevalcu državnega zbora (DZ) št. 170 z dne 29.12.2009 bil objavljen čitstopis Predloga zakona o pogrebni dejavnosti in upravljanju pokopališč (ZPDUP) - prva obravnava - EPA 805-V. Predstavniki Skupnosti občin Slovenije (SOS) so se na temo omenjenega predloga ZPDUP sestali s predstavniki Ministrstva za gospodarstvo (MG). Na MG so priznali, da predlog zakona ni popolnoma ustrezen oziroma usklajen s strokovno javnostjo. SOS je ves čas zagovarjala stališče, da pogrebna dejavnost ne more

biti popolnoma prepuščena prostemu trgu, saj gre za dejavnost posebnega družbenega pomena. Predvsem mora biti natančno opredeljen ter zagotovljen (koncesionar) prvi prevoz pokojnika oziroma dežurna služba za prvi prevoz ter dostojen minimalen pokop. S sprostitvijo trga bi lahko prišlo do znižanja minimalnih standardov, kar je nedopustno. Neposredno po omenjenem sestanku je potekala tudi nujna seja Odbora za lokalno samoupravo in regionalni razvoj pri DZ, kjer je pod 1. točko dnevnega reda bil obravnavan predlog ZPDUP. Na omenjenem odboru je že uvodoma bil podan predlog, da se o predlogu zakona ne razpravlja in se predlaga Odboru za gospodarstvo, da se obravnava, ki je bila predvidena dne 10. 02. 2010 prestavi, saj je

bil predlog zakona že predhodno na seji državnega sveta deležen ostrih kritik glede koncepta, ki pogrebno dejavnost v celoti prepušča prostemu trgu. Kljub predlogu so prisotni izvedli razpravo, v kateri so predstavniki Skupnosti občin Slovenije podali pripombe ter predloge za spremembo predloga zakona, s katerimi so se vsi prisotni, vključno z direktorjem Direktorata za notranji trg pri MG dr. Petrom Vrtačnikom, strinjali.

Vsa prizadevanja SOS so s pomočjo Odbora za lokalno samoupravo ter predsednika Viliija Trofenika padla na plodna tla, saj so se koalicijski partnerji dogovorili, da se predlog ZPDUP umakne z dnevnega reda 18. seje Odbora za gospodarstvo ter se predlog zakona pred ponovno obravnavo ustrezno uskladi s predstavniki SOS.

Dolgotrajna prizadevanja SOS so bila upoštevana, pogrebni zakon bo potrebno dodatno uskladiti s skupnostjo in zainteresiranimi občinami.

Rdeči križ do več sredstev na račun občin?

JASMINA TKALČIČ

Skupnost občin Slovenije je Generalnemu sekretariatu Vlade RS in Ministrstvu za obrambo posredovala ODLOČEN PROTEST in NASPROTOVANE k Predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Rdečem križu Slovenije. Predlog zakona namreč predvideva prenos opravljanja posameznih nalog iz državne pristojnosti na občine ter s tem dodatne finančne obremenitve občinskim proračunom.

Skupnost občin Slovenije je v medresorsko obravnavo prejela Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o rdečem križu Slovenije (EVA 2010-1911-0010). Tretji odstavek 27. člena (UL RS, št. 7/1993) je doslej omogočal občinam, da lahko zagotavljajo sredstva za tiste dejavnosti

lokalnih organizacij Rdečega križa, ki jih ne zagotavlja Republika Slovenija.

Z novim tretjim odstavkom je predlagana ureditev, po kateri bodo občine zagotavljale sredstva za programe in dejavnosti, ki jih izvajajo v javnem interesu območja združenja Rdečega križa Slovenije kot lokalne organizacije na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, zdravstva, socialnega varstva in humanitarnih dejavnosti, na območju posamezne občine v skladu z letnimi programi.

V četrtem odstavku je predlagana ureditev, po kateri občine za letne programe območnih združenj RK namenjajo najmanj 0,25 odstotka sredstev od ugotovljenega obsega primerne porabe po predpi-

sih o financiranju občin za proračunsko leto, za katerega se sprejema proračun. Nadalje je v petem odstavku predlagana ureditev, po kateri bodo občine, ki ne bodo sklenile pogodb za izvajanje letnih programov, prispevale sredstva v višini 0,30 odstotka od ugotovljenega obsega primerne porabe po predpisih o financiranju občin za proračunsko leto, za katero se sprejema proračun.

Iz navedenega predloga očitno izhaja in je jasno vidno, da se na lokalne skupnosti prenašajo dodatne finančne obveznosti iz državne pristojnosti. Ob tem smo opozorili na predvideno kršitev drugega odstavka 140. člena Ustave RS, ki določa, da lahko država z zakonom prenese na občino ali širšo samoupravno lokalno skupnost opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti, če za to zagotovi tudi potrebna sredstva. Glede na to, da je dosedanja ureditev določala, da iz svojega proračuna sredstva za naloge, ki jih Rdeči križ Slovenije opravlja kot javna pooblastila, zagotavlja Republika Slovenija, gre za očitno prenos nalog iz državne pristojnosti.

Ob tem je bila pomembna tudi predpostavka, da je povprečnina za leto 2010 bila določena na podlagi dogovora vlade in reprezentativnih asociacij občin ter ne zajema finančnih obveznosti predvidenih s predlogom zakona o Rdečem križu.

Skupnost občin Slovenije je odločno nasprotovala predlagani ureditvi 2. člena Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Rdečem križu RS (27. člen).

Skupnost občin Slovenije je odločno nasprotovala predlagani ureditvi 2. člena Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Rdečem križu RS (27. člen). V času gospodarske krize je nesprejemljivo, da se na občine vedno znova in znova nalagajo dodatne finančne obveznosti ter se ob tem na proračune občin prenašajo financiranja nalog iz državne pristojnosti.

Nove spremembe Zakona o vrtcih

JASMINA VIDMAR

Novela Zakona o vrtcih se je pripravljala in usklajevala kar nekaj časa. Prve predlagane rešitve so precej razburile vse tiste, ki se v občinah ukvarjajo s področjem predšolske vzgoje. Samo za osvežitev spomina - večinsko sta bili problematični predvsem dve predlagani rešitvi. Prva je bila tista, po kateri bi lahko pod določenimi pogoji starši sami iskali in tudi zagotavljali vrtčevske kapacitete v primeru, ko jih občine ne bi, ter naslednja, po kateri bi bilo mogoče dodatno obremeniti občine, kadar otroci obiskujejo vrtec izven svoje sedežne občine, ta ne zagotavlja ustreznih prostorskih vrtčevskih kapacitet. Skupnost je v obeh predlaganih rešitvah opozarjala na dileme, težave ter nujnost, da se vprašanja prostorskih kapacitet ter odnosov med občinami rešujejo celostno in parcialno. Obe predlagani in za mnoge problematični rešitvi sta tako v nadaljevanju izpadli iz predlaganih sprememb zakona.

V vladno proceduro je bila tako vložena precej spremenjena in okrnjena verzija sprememb zakona, ki pa večinsko niso več povzročale tako očitnih in vsesplošnih nasprotovanj.

Nekaj dilem pred vložitvi zakona v vladno proceduro sicer ni bilo razrešenih, te pa so bile večinsko vezane na postopkovno plat vpisov otrok. Drugače pa je bilo mogoče ugotoviti, da nekatere vsebinske spremembe zakona poskušajo olajšati delovanje občin na področju predšolske vzgoje, še posebej pri zagotavljanju ustreznih prostorskih kapacitet. Skupnost občin Slovenije je namreč že nekaj časa opozarjala na nujnost, da se prostorski normativi za vrtce zapišejo tako, da bo zagotavljanje ustreznih prostorskih kapacitet lažje in fleksibilnejše. Prav tako pa smo opozarjali tudi na to, da bo sedanjemu povečanemu številu rojstev sledil upad, ki pa se bo, če se država in občine ne bomo odzvale, odražal v višku vrtčevskih kapacitet. Nekatera

določila predlaganega zakona bodo vsekar omogočile kratkotrajnejše in bolj ekonomično reševanje teh.

Skupnost je sicer ponovno opozorila, da 3. člen predlaganih sprememb zakona prinaša nekaj novih in povečanih obveznosti za občine, ta povečanja pa bo potrebno ovrednotiti in uskladiti pri pogajanjih za višino povprečnine za občine.

Sicer pa je na zadnjem usklajevalnem sestanku 1. februarja v Ljubljani državna sekretarka Alenka Kovšca predstavila tudi načrte za večje sistemske spremembe, ki so po mnenju skupnosti nujne, saj sistem po mnogih letih veljavnosti in številnih parcialnih spremembah potrebuje redefiniranje v skladu z novimi cilji in možnostmi. Med njimi bo ministristvo pripravilo tudi možen model prenosa plač zaposlenih v vrtcih na državo. V skupnosti te načrte podpiramo in jih pričakujemo v čim krajšem času.

Skupnost občin Slovenije je namreč že nekaj časa opozarjala na nujnost, da se prostorski normativi za vrtce zapišejo tako, da bo zagotavljanje ustreznih prostorskih kapacitet lažje in fleksibilnejše, za interesirane občine.

Občinam prepuščeni prevozi otrok

ALENKA JARC

Predstavnice in predstavniki Skupnosti občin Slovenije so se v petek, 5. februarja, na pobudo Mestne občine Novo Mesto sestali na temo problematike financiranja vzgoje in izobraževanja v občinah v skladu z Zakonom o financiranju, vzgoji in izobraževanju v okviru poti/prevozov otrok v šolo. Prisotni so se strinjali, da je na tem področju nujno potrebno narediti premik, saj resnost problematike teži k enotnem obravnavanju. Predvsem določilo 56. člena Zakona o osnovni šoli, ki določa brezplačne prevoze učencev, se po občinah razlaga različno in to ima za

posledico različno obračunavanje stroškov prevoza učencev. Narekuje namreč, da se o načinu brezplačnega prevoza šola dogovori s starši in lokalno skupnostjo. Prisotni so se strinjali, da s tem, ko zakon dopušča možnost dogovora, mnogim občinam prinaša nemalo težav. Kako pa ravnati, ko zakon narekuje brezplačen prevoz vsem prvošolčkom, so se tudi spraševali prisotni na sestanku. Če bi vse občine dosledno sledile temu določilu, bi to zanje predstavljalo ogromen strošek kot tudi velik organizacijski zalogaj. Ali ni potem smiselno to določilo spremeniti tako, da ga bodo lahko občine dejansko

uresničevale? Ne smemo pozabiti še na Zakon o varnosti v cestnem prometu, ki nalaga obvezno spremstvo otrok v šolo, mlajših od sedmih let. Občine so se tako znašle pred zahtevno nalogo, saj z uvedbo devetletke obiskujejo šolo že šestletni otroci. Ministrstvo pa je ob koncu prehodnega uvajanja devetletke pozabilo na marsikatero izrečeno obljubo. Ali ni absurd, kot se dogaja, da v nekaterih občinah znašajo stroški za prevoze otrok že več kot celotni materialni stroški občine?! Drugi problem pa predstavljajo otroci s posebnimi potrebami, ki imajo prav tako pravico do brezplačnega prevoza in to ne glede na oddaljenost, ter tisti otroci, ki so vključeni v socialno-varstvene zavode, ki pa niso podvrženi osnovnošolski zakonodaji. Na Skupnosti občin se zavedamo, da se tako kompleksna problematika ne more na občinski ravni tolmačiti različno, zato bomo pozvali pristojna ministrstva k pojasnitvi navedenih problemov in prav tako zahtevali termin za sestanek s predstavniki tako Ministrstva za šolstvo in šport kot tudi Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve.

Problematika množičnega vrednotenja nepremičnin

SINIŠA PLAVŠIČ

Projekt množičnega vrednotenja nepremičnin je aktualen že kar nekaj časa, vendar vse skupaj nekako ne napreduje po terminskem planu, ki so si ga odgovorni zastavili ob pripravi projekta. Večina slovenskih občin je že v letu 2007 poslala dokumente zahtevane v skladu z Uredbo o določitvi podskupin znotraj posameznih skupin istovrstnih nepremičnin in o podatkih za pripis vrednosti po podskupinah nepremičnin (Uradni list RS št. 59/07, v nadaljevanju »uredba«). Ob tem so seveda za občine nastali določeni stroški. Danes GURS ugotavlja oziroma priznava, da so posredovani podatki neprimerni iz razloga neustrezno pripravljene uredbe.

V četrtek, 14.1.2010, je na sedežu Geodetske uprave RS (GURS) v Ljubljani

potekal sestanek na temo množičnega vrednotenja nepremičnin v povezavi z zgoraj omenjenimi podatki o namenski rabi zemljišč, ki so jih občine posredovale GURS v skladu z zahtevami uredbe. GURS je za vzpostavitev sistema množičnega vrednotenja nepremičnin in pripis vrednosti zemljišč od večine občin zbrala podatke o namenski rabi zemljišč in podatke o zemljiščih, na katerih je gradnja dejansko možna, vendar je podrobnejša analiza podatkov pokazala, da pridobljeni podatki ne omogočajo izračuna pravilne vrednosti. Nekatere občine, ki so pridobile dodatne informacije, so podatke pripravile ustrezno, nekatere so posredovale le podatke o namenski rabi, nekatere pa ničesar. Generalni direktor GURS Aleš Seliškar je priznal, da so bila omenje-

na uredba ter predhodna navodila premalo natančna oziroma iz njih ni jasno izhajalo, kakšne podatke je GURS želel od občin pridobiti. Na drugi strani pa ostaja dejstvo, da je podatke za sistem množičnega vrednotenja nepremičnin nujno potrebno popraviti.

Kot edina ustrezna rešitev se kaže uskladitev GURS z občinami, katerih podatki so neustrezni, ter pošiljanje novih podatkov s strani omenjenih občin. Vendar se pojavlja problem prekratkih rokov za pripravo tako zahtevnih dokumentov in predvsem proračunskih sredstev občin za ta namen v sedanjem kriznem času. Prav tako bo problem nastal v mesecu aprilu, ko bodo lastnikom nepremičnin poslana obvestila o informativni vrednosti njihovih nepremičnin, ki bodo v mnogih primerih zaradi napačnih podatkov neustrezna. Glede na zgornje ugotovitve se utemeljeno pojavlja vprašanje ali, kdaj in na kak način bo projekt množičnega vrednotenja nepremičnin zaključen.

Projekt množičnega vrednotenja nepremičnin je aktualen že kar nekaj časa, vendar vse skupaj nekako ne napreduje po terminskem planu, ki so si ga odgovorni zastavili ob pripravi projekta.

Delovna skupina za turizem o turistični politiki

SAŠA KEK

V ponedeljek, 25. januarja 2010, se je v Šmarjeških Toplicah sestala delovna skupina SOS za turizem. Z mag. Marjanom Hribarjem, direktorjem Direktorata za turizem, je tekla beseda o predlogu Turistične politike za leto 2010 in z izhodišči za leto 2011. V politiki je zelo poudarjen zeleni turizem, saj uveljavljanje načel trajnostnega razvoja v turizmu pomeni razvojno naravnano usklajevanje socialno-kulturnih, ekonomskih in okoljsko-prostorskih parametrov razvoja turizma. Trajnostni turizem z vključenimi vsemi štirimi stebri razvoja (prostor, okolje, gospodarstvo, družba in kultura) je prioriteta razvojna usmeritev tako evropskega turizma kot mednarodne skupnosti na tem področju in mednarodnih organizacij, ki se jim Slovenija pridružuje. Predstavniki Slovenske turistične organizacije (STO), ki je hkrati

član delovne skupine, Dejan Podgoršek, je še posebej predstavil vlogo STO pri promociji v letu 2010. Prisotne pa je tudi pozval k aktivni vključitvi v projekt Banke turističnih priložnosti Slovenije, ki jo že s pridom izkorišča Mestna občina Koper.

Delovna skupina je pred sestankom pripravila delovno gradivo predlogov in pripomb na turistično politiko. Med drugim so članice in člani zapisali, da bi bilo potrebno dati več poudarka na javno-zasebnem partnerstvu s primeri t.i. dobre prakse. Izrazili so potrebo po izobraževanju v tej smeri in zaprosili pomoč države oz. pristojnega ministrstva pri realizaciji projektov. Pri vzpostavitvi destinacijskega menedžmenta so izrazili razočaranje nad dosedanjimi aktivnostmi, ki jih zaradi čakanja na vzpostavitev regij praktično ni bilo.

Hribar je prisotnim napovedal razpis sredstev v višini 3 milijonov evrov v mesecu februarju za ta namen. To je razpis, ki v letu 2008 ni bil izveden zaradi različnih pogledov na udejanjanje cilja.

Delovna skupina se je v nadaljevanju sestanka seznanila še s stanjem projekta promocije investicij v grajske objekte, ki ga je predstavila Tanja Drobnič iz Javne agencije za podjetništvo in tuje investicije (JAPTI). Tanja Drobnič je izrazila zadovoljstvo nad sodelovanjem s Skupnostjo občin Slovenije, saj se je konec lanskega leta končno oblikoval nabor grajskih objektov, ki so v občinski oz. v zasebni lasti in za katere občine izražajo interes za tuje investicije. Seznam bo potrebno še dopolniti s podatki, ki jih tuji investitor nujno potrebuje pri oblikovanju odločitve za investicijo. S temi podatki pa se bo v tridimenzionalni obliki vse objekte umestilo v spletno aplikacijo, s pomočjo katere bo JAPTI lahko promoviral investiranje v grajske objekte v Sloveniji, ki so bodisi v zasebni, občinski ali državni lasti.

Tanja Drobnič iz Javne agencije za podjetništvo in tuje investicije (JAPTI) je izrazila zadovoljstvo nad sodelovanjem s SOS, saj se je končno oblikoval nabor grajskih objektov, ki so v občinski oz. v zasebni lasti in za katere občine izražajo interes za tuje investicije.

Ob koncu je zbrane v Šmarjeških Toplicah nagovoril še Jože Zupančič, ki je vsem občinam poslal ponudbo za vključitev na portal www.naizlet.si. Predstavil je prednosti spletne strani in povabil prisotne k sodelovanju.

Po sestanku se je skupina z gostiteljico Bernardko Krnc, županjo Šmarjeških Toplic, odpravila še na ogled nekaterih turistično zanimivih točk v občini. Z ogledom dobrih praks so prisotni dobili nove ideje, ki jih lahko na svoj način implementirajo v svojih okoljih.

Komisije o novi prometni zakonodaji

MIHA MOHOR

Prometni minister dr. Patrick Vlačič in ministrica za notranje zadeve Katarina Kresal sta na Gospodarski zbornici Slovenije prvič javno predstavila osnutke cestnoprometne zakonodaje pred strokovno javnostjo ter s tem začela široko javno razpravo.

Predstavljeni so bili novi Zakon o motornih vozilih, Zakon o cestnoprometnih pravilih ter dopolnitev Zakona o javnih cestah z novimi prometnovarnostnimi vsebinami s področja Ministrstva za promet ter novi Zakon o voznikih s področja Ministrstva za notranje zadeve.

»Strokovna javnost je z udeležbo pokazala velik interes, kar bo prispevalo k učinkovitosti in uspešnemu sprejemu zakonodaje,« je ob tem povedal minister Vlačič.

Minister je poudaril, da kljub resnično vzpodbudnim kazalcem na področju izboljšane varnosti na cestah, kot je drastično zmanjšanje števila smrtnih žrtev v zadnjih dveh letih, z 293 na 171, kar predstavlja kar 42%, smo v prizadevanjih za povečanje varnosti posebej pozorni na tiste trende, ki predstavljajo

največjo nevarnost in se jih da še izboljšati. »Varnost v cestnem prometu je prva izmed treh ključnih prednostnih nalog ministrstva za promet, ki sem si jo s sodelavci zastavili za letošnje leto,« je dodal minister Vlačič.

Spomnil je udeležence, da sta ob koncu preteklega leta skupaj z ministrico Kresalovo obljubila pomembne sistemske ukrepe za večjo varnost v prometu, ki bodo povečali koordiniranost in učinkovitost ter postavili trdne temelje, da se na slovenskih cestah prelije manj krvi: »V letošnjem letu smo si na področju povečanja varnosti postavili dve ključni nalogi: ustanovitev agencije za varnost prometa, ki bo zaživela še letos in ki se bo v prvih letih delovanja ukvarjala le z varnostjo v cestnem prometu, kasneje pa še z drugimi prometnimi področji; druga naloga pa je sprejetje nove cestnoprometne zakonodaje.« (vir: <http://www.mzp.gov.si/nc/si/splosno/cns/novica/article/6346/>)

Posveta na temo nove prometne zakonodaje so se udeležili tudi predstavniki Delovne skupine občinskih inšpektorjev ter Komisije za občinsko redarsko službo.

Prometna zakonodaja odločilno vpliva na delo občinskih inšpektorjev, za katere je najpomembnejši Zakon o javnih cestah, in na delo občinskih redarjev; njihove pristojnosti so zapisane predvsem v Zakonu o varnosti cestnega prometa.

Glede na prej navedeno pomembnost zakonodaje za redarje in inšpektorje so se le-ti temu primerno lotili tudi priprave pripomb na prvo delovno gradivo Ministrstva za promet. Tako Komisija za občinsko redarsko službo kot tudi Delovna skupina občinskih inšpektorjev se je sestala v začetku januarja, na katerih so pripravili konkretne pripombe in predloge k novi zakonodaji. Le-te so tudi posredovali na pristojno ministrstvo ter pripravljavce zakonodaje povabili na sestanka delovnih teles pri Skupnosti občin Slovenije. Odgovorni za posamezne zakone so se povabilu prijazno odzvali in so bili tako kot že na posvetu v Ljubljani pripravljene poslušati strokovno javnost. Takšno delo in odprtost za pripombe smo si na Skupnosti občin Slovenije vedno želeli in se za to več let borili. Predstavnikom Ministrstva za promet smo predstavili svoje predloge k zakonodaji in jim le-te tudi s praktičnimi primeri utemeljili. Sestanka sta se tako končala z zelo dobrimi občutki, saj so pripravljavci prometne zakonodaje odprti in pripravljene upoštevati mnenja strokovne javnosti. Prepričani smo, da je takšen način dela pravilen in vodi k učinkovitejši in boljši zakonodaji. Tako bi se še enkrat zahvalil Brigiti Miklavc, za odgovore o Zakonu o varnosti v cestnem prometu, ter gospodu Bogdanu Pezdircu za korektno sodelovanje.

Komisija za e-poslovanje

SAŠA KEK

Na pustno obarvanem Ptujju se je v sredo, 10. februarja 2010, sestala komisija za e-poslovanje. Edi Kozel, predsednik komisije, je pozdravil prisotne, ki so se zbrali v nekoliko manjšem številu zaradi slabih vremenskih razmer in zasneženih cest.

Ob pregledu zapisa 36. seje so se prisotni spomnili, da so se 9. 6. 2009 seznanili z razpisnimi pogoji razpisa MVZT – ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo in e-vsebine in e-storitve ter se seznanili z nekaj projektnimi predlogi za prijavo, od katerih je projekt 3D javne razgrnitve bil izbran za sofinanciranje in je projekt sedaj v toku izvedbe. Tomas Tišler, skrbnik razpisa na MVZT, je prisotne seznanil z rezultati. S področja lokalna samou-

prava sta bila izbrana dva projekta, 3D javne razgrnitve prijavitelja SOS in 3D kolesarske poti Občine Škocjan. Vsebinski slednjega je virtualizacija in digitalizacija kolesarskih poti celotne dolenske regije. Prijava zajema Občino Škocjan in 18 okoliških občin. Projekt 3D javne razgrnitve pa je občinam že bil predstavljen. Tomas Tišler je povedal, da se je prijavilo veliko občin, pri katerih so ocenjevalci kot največjo napako prepoznavali premajhne multiplikativne učinke.

V jeseni predvidevajo na MVZT novi razpis, kjer univerze ne bodo več upravičeni prijavitelji. Tudi pogoji bodo nekoliko drugačni. Zato 133 pozitivno ocenjenih projektov, vendar neizbranih, ne bo na prihodnjem projektu na kakšni prioritetni listi, je pojasnil Tišler. Komisija je sprejela sklep, da bo pripravila nabor pripomb in predlogov na prejšnji razpis - kot pripomoček in priporočilo MVZT pri pripravi novega razpisa. Eden od pogojev, ki jih bo SOS zahteval pri naslednjem razpisu e-vsebine in e-storitve, kadar se bodo občine obračale z projektnimi idejami in prošnjami za partnerstvo SOS v projektu. bo ob javnem interesu zagotovljena tudi brez-

plačna uporaba rešitve (orodja) za vse članice SOS.

Komisija se je v nadaljevanju seznanila s pobudo o skupni nadgradnji informacijske rešitve za redarstva. Marjeta Ščavničar iz podjetja Inpores, d.o.o. je povedala, da aplikacija za občinska redarstva deluje lokalno nameščena, predlagala je, da se nadgradi v internetno oz. intranetno. V luči poenotenosti in kar država omogoča s svojo infrastrukturo, stežniki, prenosi, bi bilo smiselno, da bi bila centralna, državna rešitev, na državnem strežniku. Komisijo je zanimal finančni obseg prehoda ob uporabi državne infrastrukture na spletno verzijo. Marjeta Ščavničar je dejala, da sredstva, ki jih sedaj namenjuje vključene občine, verjetno ne bodo zadoščale za prehod na novo obliko. Prisotni so jo pozvali, da pripravi ponudbo, z dorečeno cenovno politiko in prednostmi in slabostmi za občine ob prehodu na spletno verzijo.

Marko Hrovat iz SVLR-Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko je svojo udeležbo na sestanku sicer opravičil, vendar je pred sestankom zaprosil, da občine sporočijo predloge in pripombe na aplikacijo za lokalne volitve iz leta 2006. Glede te aplikacije pa bo komisija naslovila pisno vprašanje na SVLR, na koga se predstavniki SOS lahko obrnejo v zvezi z uporabo aplikacije za lokalne volitve, ki se je uporabljala za prejšnje lokalne volitve in jo je potrebno posodobiti oz. nadgraditi za uporabo v letu 2010 in kdaj lahko občine pričakujejo začetek teh aktivnosti.

V Kopru o povprečnini in še o čem

JASMINA VIDMAR

V Kopru se je v začetku februarja sestala Komisija za proračun in javne finance pri SOS ter obravnavala nekaj problemskih točk, predvsem pa so se članice in člani osredotočili na vprašanja povezana s pripravo skupnosti na pogajanja za povprečnino. Prva prava pogajanja o višini povprečnine so bila namreč v preteklem letu, zato je po oceni članic in članov sedaj trenutek, ko je potrebno opraviti analizo realizacije dogovora o povprečnini za leto 2009. Prav tako pa bi bilo potrebno oceniti sistem in možnosti za argumentirano zastopanje občin pri doseganju boljših rezultatov pri vsakokratnih pogajanjih za višino povprečnine. Izkazalo se je, da učinkovite analize realizacije dogovora o povprečnini za leto 2009 pravzaprav ni mogoče opraviti, saj skupnost ne razpolaga z ustreznimi finančnimi podatki občin, ki bi omogočale tovrstno analizo, so ugotavljali prisotni. Mogoče je seveda oceniti opravljeno iz dogovora o povprečnini, to-

rej oceniti realizacijo dodatnih sklepov, ni pa mogoče ugotoviti realnega učinka določene višine povprečnine za občine. Žal projekt finančnih kazalnikov občin, ki ga je pripravila Fakulteta za upravo, skupnost pa je bila v projektu ena izmed partneric na razpisu Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, ni bil uspešen, saj bi bil odličen instrument za analiziranje realnih finančnih učinkov sprejetih odločitev. Na spletni strani Ministrstva za finance so sicer objavljene nekateri podatki občin, vendar so ti podatki za obdobja, ki z vidika potrebne analize niso uporabni. Prisotni so zato zavezali sekretariat, da opravi potrebne korake za pridobitev ustreznih in potrebnih podatkov s strani ministrstva.

V kontekstu učinkov povprečnine za leti 2010 in 2011 je predsednica komisije mag. Vilma Milunovič opozorila tudi na vprašanje uveljavljanja nove zakonodaje o obdavčitvi nepremičnin in opozorila

na to, da je potrebno zahtevati, da se občinam predstavijo simulacije učinkov novega in bodočega zakona, saj se občinam lahko zgodi, da bodo izgubile edini lastni vir. Prav tako občine za pripravo proračunov morajo vedeti in poznati finančna izhodišča pravočasno.

Prisotni člani in članice so govorili še o prenosu infrastrukture na občine in ugotavljali, da ta prenos občinam povzročil dodatne stroške in administrativne obveznosti. Dodatni stroški so pogojeni predvsem z dejstvom, da so bili v preteklem sistemu nekateri dosedanja stroški vključeni v ceno, sedaj pa to ne smejo več biti. (postopki soglasij, kamascij, dodatne evidence, administrativni stroški...)

Prisotni so sicer ugotavljali, da je tudi in predvsem zaradi opozoril SOS prišlo do uskladitve amortizacijskih stopenj, da pa je v povezavi z oblikovanjem cen in posledic, ki jih je povzročil pravilnik, potrebno uskladiti še vrsto vprašanj na način, da bo omogočeno nemoteno izvajanje javnih služb. Prav tako so opozorili na problem novega Zakona o DDV-ju, ki je občinam naložil dodatni delo, administriranje in otežil likvidnostno situacijo. Vse te nove ali spremenjene ali povečane obveznosti je potrebo finančno ovrednotiti in vključiti v zahteve po povečanju povprečnine za občine.

Vzpostavitev sistema ločenega zbiranja odpadkov neučinkovit

SINIŠA PLAVŠIČ

Sistem ravnanja z ločeno zbranimi komunalnimi odpadki ter sistem ravnanja z odpadno embalažo, ki ga je vzpostavilo Ministrstvo za okolje in prostor, ni bil učinkovit, je temeljna ugotovitev Računskega sodišča v revizijskem poročilu.

Sistem po mnenju Računskega sodišča ni bil učinkovit, ker cilji ravnanja z odpadki, ki bi morali biti doseženi do leta 2008, niso bili doseženi. Ministrstvo za okolje in prostor ni ustrezno opredelilo vseh potrebnih podlag sistema, da bi izvajalci lahko dosegali zastavljene cilje. Pri določitvi ciljnih deležev posameznih vrst ločeno zbranih odpadkov ni upoštevalo pomembnih posebnosti območij, na katerih se izvaja ločeno zbiranje komunalnih odpadkov, ni jasno opredelilo načina obveznega ločenega zbiranja bioloških odpadkov, ni preučilo ustreznosti določitve standardov za gostoto postavitve zbiralnic za ločeno zbiranje frakcij in ni predvidelo alternativnih oblik ločenega zbiranja komunalnih odpadkov. Neustrezna določitev pristojnosti za odlaganje komunalnih odpadkov je povzročila, da gradnja regijskih centrov ravnanja z odpadki ni

bila opravljena v skladu z načrtovano dinamiko, zaradi česar ni zagotovljena obdelava večine zbranih komunalnih odpadkov pred njihovim odlaganjem, na odlagališča pa se odlagajo odpadki, ki ne ustrezajo zahtevanim okoljskim standardom, predpisanim s slovensko zakonodajo in predpisi Evropske unije. Ministrstvo za okolje in prostor ni določilo ustrezne politike cen ravnanja s komunalnimi odpadki, ki bi udeležence sistema spodbujala k povečanju količin ločeno zbranih komunalnih odpadkov, saj v sedanjem sistemu večje količine ločeno zbranih komunalnih odpadkov pomenijo le dodatne stroške za izvajalce kot tudi za uporabnike njihovih storitev. Ministrstvo za okolje in prostor tudi ni opredelilo okoljske dajatve, ki se plačuje zaradi odlaganja komunalnih odpadkov, tako da bi bolj spodbujala gradnjo objektov za ravnanje s komunalnimi odpadki. Izvajalci so lahko zbrano okoljsko dajatev, plačano zaradi odlaganja odpadkov, namenili tudi za sanacijo obstoječih odlagališč in gradnji novih.

Dejstvo, ki ga je pravilno ugotovilo Računsko sodišče, je, da stanje z odpadki v Sloveniji še zdaleč ne dosega zahtevanega nivoja Evropske unije in da so odpadki še vedno (pre)velik problem.

V Sloveniji se premalo poudarka daje na okoljskem informiranju širše javnosti, predvsem v obliki promocijskih aktivnosti za različne ciljne skupine s ciljem povečanja prepoznavnosti in uspešnosti ločenega zbiranja odpadkov z vizijo »100 kg manj«. Premalo so prisotni tudi programi okoljskega ozaveščanja, www nasveti, zloženke, brošure, navodila, medijske objave in informiranje.

Kot dokazan primer dobre prakse oziroma alternative pri ravnanju z odpadki se je izkazal sistem »rumenih vreč«. Gre za postopek, kjer bi se vso embalažo (sestavljeno, papirno, kovinsko in plastično), ki predstavlja velik del nesortiranih odpadkov, odlagalo v rumene vreče. Nato bi se v zbirnih centrih zbrane embalaže ločevalo glede na njihovo sestavo in se jih posredovalo v nadaljnjo obdelavo oziroma za predelavo. Skratka, gre za sodobnejši in uporabnikom prijaznejši pristop ločevanja odpadkov.

V Sloveniji se premalo poudarka daje na okoljskem informiranju širše javnosti, predvsem v obliki promocijskih aktivnosti za različne ciljne skupine.

V prihodnosti je nujno zasledovanje ciljev zmanjšanja odpadkov na odlagališčih ter stremeti h kompostiranju, energetski predelavi odpadkov ter boljšemu recikliranju teh. Ključne prednosti in pozitivni vplivi

takšne politike ravnanja z odpadki bodo predvsem v tem, da bo politika ravnanja z odpadki bolj osredotočena na vpliv na okolje in bo s tem postala zmogljivejša in stroškovno učinkovitejša. Prav tako bo porast predelave odpadkov zmanjšala emisije zaradi odstranjevanja odpadkov in bo prinesla koristi za okolje, kot je znižanje emisij toplogrednih plinov.

Na koncu se nam postavi vprašanje, ali sploh še potrebujemo dodatna odlagališča odpadkov?! V primeru, da bo zakonodaja in zavest državljanov šla v smeri, ki je nakazana v prejšnjih navedbah, si upamo trditi, da Slovenija dodatnih odlagališč odpadkov ne potrebuje, poleg tega pa bi se lahko s primerno nadgradnjo sistema ravnanja z odpadki zagotovilo večje število novih delovnih mest.

Prostorska zakonodaja ponovno buri duhove

SINIŠA PLAVŠIĆ

V mesecu januarju je bil v medresorsko usklajevanje posredovan predlog Zakona o umeščanju prometne, energetske in vodne infrastrukture v prostor (ZUPEVIP), ki ga je pripravilo Ministrstvo za okolje in prostor.

Predlog ZUPEVIP je večji del strokovne javnosti vključno s Skupnostjo občin Slovenije (SOS) vznemiril, saj je po naši presoji v nizu dogodkov, ki sicer pretresajo urejanje prostora v Sloveniji, samo še dodaten dokaz o skrajni nesposobnosti obvladovanja prostorskih razsežnosti razvoja. Dejstvo, da zaradi vsestranskih težav pri izvajanju izbranih projektov državnega pomena v naši državi preprosto spišemo nov zakon samo za te posege, je zgovorno samo zase. Dejstvo, da odgovorni za urejanje prostora v tej državi pristajajo na tako selektiven način reševanja problemov, hkrati pa se izogibajo izvoru težav, ki izhaja iz prenormiranosti, horizontalne

neusklajenosti področne zakonodaje, sektorske samozadostnosti, neobvladovanja projektnega vodenja in splošne politične gluhosti za urejanje prostora, pa je skrb vzbujajoče.

Ugotavljamo, da navedbe bistvenih problemov pri umeščanju državne infrastrukture v prostor ne veljajo le za navedeno infrastrukturo v predlogu zakona, ampak tudi za prostorsko načrtovanje oz. umeščanje posegov v prostor nasploh in s tem tudi na lokalnem nivoju. Predlagatelj je nato zaradi pomena navedene državne infrastrukture pripravil nov zakon, s katerim naj bi odpravil ugotovljene pomanjkljivosti in omogočil črpanje evropskih sredstev. Ob tem je v celoti obšel identične probleme dolgotrajnih in neučinkovitih postopkov priprave prostorskih aktov na nivoju občin, kar ima za posledico zamude pri razvojnih projektih in črpanju EU sredstev na lokalni ravni. Z navedenim zakonom se

uvaja vzporedni sistem prostorskega načrtovanja, ugotovljeni problemi ZPNačrt pa se ne odpravljajo. V SOS ocenjujemo, da bi moral pripravljavec oz. zakonodajalec izboljšati sistem prostorskega načrtovanja oz. umeščanja posegov v prostor za vse nivoje, za navedeno državno infrastrukturo pa po potrebi še dodatno predvideti potrebne rešitve. Namesto tega uvaja »dvo-tirni« sistem in nesprejemljiv odnos do lokalnih skupnosti.

Zakon se zaenkrat osredotoča na rešitev izoliranega problema in tako prispeva k utrjevanju pomena posameznosti nad pomenom skupnega v urejanju prostora. Ne eno ne drugo z vidika kakovosti bivanja in kvalitete celovitih prostorskih rešitev ni dobro. Oceniti je mogoče, da takšen zakon vodi v stanje še večjega parcialnega reševanja prostorskih posegov.

Sodelovanje lokalnih skupnosti in participacija javnosti je s predlaganimi rešitvami na žalost ponovno zoženo na najnujnejšo enostransko komunikacijo ne pa na enakopravno vključevanje javnosti in lokalne skupnosti.

V SOS ocenjujemo, da bi moral pripravljavec oz. zakonodajalec izboljšati sistem prostorskega načrtovanja oz. umeščanja posegov v prostor za vse nivoje.

Informacije javnega značaja v praksi občin

ALENKA JARC

V pripravi so spremembe Zakona o dostopu do informacij javnega značaja. Zakon k posredovanju informacij javnega značaja obvezuje tudi lokalne skupnosti, za neupoštevanje določb zakona pa so predvidene tudi finančne sankcije. Zato je Informacijski pooblaščenec v sodelovanju s Skupnostjo občin Slovenije organiziral delavnico Informacije javnega značaja v praksi občin. Seminar, ki je potekal v petek, 15. januarja 2010, je bil izredno dobro obiskan, zato se na Skupnosti dogovarjamo za nov termin; ta bo namenjen vsem tistim, ki se zdaj zaradi omejenega števila mest niso mogli več prijaviti. Na delavnici so bile predstavljene glavne problematike vsebinskega področja

postopanja z informacijami javnega značaja, s katerimi se srečujejo občinski uradniki. Tako je bilo že takoj na začetku udeležencem razjasnjeno, da so informacije javnega značaja tiste, ki izvirajo z delovnih področjih organov, torej vse, ki nastanejo pri poslovanju organa, v sodelovanju z drugimi organi, ali so jih dobili od drugih oseb. Preprosta definicija, ki pa s seboj prinese nešteto vprašanj. Zanimivo je bilo vprašanje, ali je res celoten postopek posredovanja teh informacij oproščen stroškov. Vpogled v zahtevano informacijo je res brezplačen. Vendar kaj storiti, ko prosilec to pravico izrablja in zahteva večkrat informacijo oziroma je ta v večjem obsegu. Potemtakem lahko organ prosilcu zaračuna materialne stro-

ške, če ta že ni objavljena na svetovnem spletu. So pa primeri, ko mora prehtati negativne in pozitivne učinke morebitnega razkrivanja informacij. Takrat imajo uradne osebe, pooblaščenec kot pritožbeni organ in sodišča na voljo test interesa javnosti. Vendar si je potrebno zapomniti, da "zanimivo za javnost" ni nujno tudi vedno "v interesu javnosti". Številčni obisk predavanj je potrdil dejstvu, da informacije javnega značaja ne smejo biti zanemarljivo delovno področje v občinah in bi se morale obravnavati prioritarno. Roki za posredovanje informacij so določeni zelo strogo, vprašanje je le, koliko se dejansko upoštevajo. Na občinah se dnevno srečujejo z različnimi zahtevki po informacijah, nemalokrat pa ti privedejo do dileme, v kolikšnem obsegu se smejo te razkriti in pod kakšnimi pogoji. Na seminarju so tako udeleženci dobili odgovore na to, kaj je informacija javnega značaja, kako poteka postopek, kako ravnati v primeru poslovne skrivnosti, opozorili so na izjeme ter kako postopati z mediji. Sodeč po interaktivnem sodelovanju udeležencev s predavatelji je seminar dosegel, če ne že presegel svoj namen. Verjamemo, da bo nov termin ponovno polno zaseden.

Postopki javnih naročil po novem

SINIŠA PLAVŠIČ

Ne 19.02.2010 je bil v Poročevalcu DZ št. 22 objavljen Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju, pripravljen za tretjo obravnavo v Državnem zboru RS. Omenjen predlog je po vseh pripombah v veliki meri spremenjen v odnosu na prvi osnutek zakona, kar je razumljivo. Skupnost občin Slovenije (SOS) je bila korektno vključena v medresorsko obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju (ZJN-2B). K predlaganemu predlogu zakona je SOS pripravila in posredovala večje število pripomb ter predlogov za dopolnitve. Prav tako se je SOS sestala s predstavnicami in predstavniki Ministrstva za finance, ki so predlog zakona pripravili. O predlaganih spremembah zakona je bilo veliko govora tudi na kar nekaj lanskih pogajanjih o višini povprečnine za občine za leto 2010 in 2011, saj so občine in njihove reprezentativne asociacije družno ugotovljale, da pomenijo nekatere spremembe zakona očiten korak

nazaj, pomenijo dodatno administriranje ter v nekaterih okoljih tudi nove potrebe po večanju števila zaposlenih.

Kljub vsem pripombam in pričakovanjem zadnja verzija zakona prinaša izvajalcem nekaj dodatnega administriranja ter stroškov.

V primerjavi z veljavnim zakonom novela prinaša spremembo mejnih vrednosti do katerih naročnikom ne bo treba izvesti postopka javnega naročanja in sicer bo ta meja pri naročanju blaga in storitev po novem 20.000 EUR, za naročila gradenj pa 40.000 EUR. Na drugi strani pa zamenjuje postopek zbiranja ponudb z »naročilom male vrednosti«. Namer o izvedbi naročila male vrednosti bo potrebno po novem objaviti na Portalu javnih naročil, kar za naročnika vsekakor pomeni več administriranja in časa, vendar naj bi v skladu s trditvami pripravjalca zakona ta novost malim in srednjim podjetjem, ki predstavljajo ključen segment slovenske-

ga gospodarstva, zagotavljala dostop do trga javnih naročil.

Omenjena določba pomeni, da bodo vsi uslužbenci, ki vodijo postopke javnega naročanja nad 40.000 EUR (blago, storitve) oziroma nad 80.000 EUR (gradnje), morali obvezno opraviti strokovni izpit. Predmetna določba vsekakor prinaša naročnikom dodatne stroške. SOS kot največja reprezentativna asociacija občin ne nasprotujemo večanju znanja in vedenja zaposlenih v javni upravi, vendar je to mogoče opraviti drugače in ne tako, da se na institucije javne uprave (tudi občine) nenehno pritiska z novimi in novimi finančnimi obveznostmi.

Nov predlog zakona v 11. členu predvideva, da se v 24. členu trenutno veljavnega zakona doda nov sedmi odstavek, ki se glasi: »(7) Postopek javnega naročanja iz 1. do 6. točke prvega odstavka tega člena lahko vodi in v njem odloča le oseba, ki ima opravljen strokovni izpit iz javnega naročanja. Vsebino in način izvajanja strokovnega izpita predpiše vlada.«.

SOS proti znižanju plač funkcionarjev

JASMINA TKALČIČ

Vlada je za ublažitev finančne krize in napovedane gospodarske recesije v prejšnjem letu sprejela številne ukrepe, eden izmed njih je bil tudi znižanje plač funkcionarjem za obdobje dvanajstih mesecev od uveljavitve Zakona o začasnem znižanju plač funkcionarjev.

Skupnost občin Slovenije je županje in župane občin članic seznanila, da bi se naj z novelo Zakona o začasnem znižanju plač funkcionarjem podaljšal ukrep začasnega znižanja plač funkcionarjev lokalnih skupnosti do vključno 31.12.2010. S tem bi se po mnenju države preprečilo povečanje javnofinančnih sredstev, ki so namenjena za plače funkcionarjev.

Navedenemu predlogu zakona in predvidenemu ukrepu smo v Skupnosti občin Slovenije odločno nasprotovali, saj je že brez tega ukrepa evidentno, da in tudi predvsem v manjših občinah župan/županja prejema nižjo plačo, kot jo prejema direktor/direktorica občinske uprave z vsemi upravičenimi dodatki. Na navedeno sistemsko anomalijo smo s strani Skupnosti občin Slovenije ministrstvo za javno upravo opozorili že večkrat v okviru prejšnjega mandata ter ministrstvo pozvali k ustreznim rešitvam. Vse do danes slednje ni bilo sistemsko urejeno, s predvideno spremembo in predlogom zakona, torej z dodatnim znižanjem plač funkcionarjem, pa bo nesorazmerje med navedenim še bolj očitno. Zavedamo se gospodarske krize in strinjamo se, da je potrebno povzeti potrebne postopke za izhod iz krizne situacije. K slednjim so vsaka v okviru svojih zmognostih pristopile tudi lokalne skupnosti. Kljub temu pa se nism

Srečanje NALAS-a v Zagrebu

JASMINA VIDMAR

V Zagrebu je konec januarja potekalo redno srečanje oficirjev za vezo NALAS-a ter novega političnega vodstva NALAS-a. V skladu s pravili mreže je bilo potrebno izvoliti dodatne in nove članice ter člane predsedstva, izvoljeni so bili generalna sekretarka bosanskega združenja občin Vesna Travljanin, pomočnica generalnega sekretarja Stalne konference občin in mest Srbije in generalni sekretar kosovskega združenja občin Sazan Ibrahim. Člani biroja so lahko predlagani iz tistih asociacij, ki nimajo svojih predstavnikov in predstavnic v političnem vodstvu NALAS-a. Prav tako so prisotni obravnavali

li in sprejeli končno verzijo finančnega poročila ter sprejeli odločitev, da se skupščina za leto 2010 organizira v začetku 2011 v Sarajevu, skupaj z izvedbo prvega občinskega EXPA na Balkanu. Ker je sprejetje odločitve, da bo naslednja skupščina NALAS-a v Sarajevu zelo razburila kolege s Kosova, saj so bili prepričani, da bo ta v Prištini, so prisotni sprejeli tudi sklep, da bo skupščina mreže 2012 v Prištini.

V nadaljevanju se je sestalo tudi novo politično vodstvo NALAS-a - sestanka se je udeležil tudi podpredsednik NALAS-a Tone Peršak. Na sestanku so se dogovorili, da si bodo med seboj nekoliko prerazdelili naloge. Tone Peršak bo tako zadolžen za področje energetike in energetske politike. V svojem poročilu o dogodku je omenil tudi možnost, da bi skupnost za članice NALAS organizirala seminar ali delovni posvet na temo učinkovite rabe energije, obnovljivih virov in gradnje nizko-energetskih objektov. O terminu in ostalih podrobnostih se bo sekretariat skupnosti dogovoril s sekretariatom NALAS-a in poskušal še v prvi polovici leta takšen dogodek organizirati v Sloveniji.

V pripravah spremembe Zakona o lokalni samoupravi

JASMINA TKALČIČ

Skupnost občin Slovenije je v medresorsko usklajevanje prejela Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-R) EVA 2010-1536-0002.

Besedilo slednjega smo v obravnavo posredovali občinam članicam, ki pa so nas opozorile na pomembnost vsebine 4. in 5. člena predloga. Po mnenju nekaterih predstavnikov občin je dodelitev statusa mestne občine brez opravljenega referenduma v nasprotju s splošno uveljavljenimi načeli lokalne samouprave. S takšno spremembo zakona bi po mnenju nekaterih občankam in občanom vzeli pravico do neposrednega odločanja in sodelovanja pri upravljanju javnih zadev. Zaradi različnih mnenj in stališč in občutljive vsebine predlaganih sprememb smo vsebino predloga zakona uvrstili na dnevni red vseh treh sekcij Skupnosti občin Slovenije, ki bodo 16. 3.2010 pred sejo predsedstva SOS. Službo Vlade RS smo tako zaprosili za podaljšanje predloga, pripombe in stališča pa jim bomo posredovali v skladu s sprejetimi stališči vodstva skupnosti.

Ustanovno srečanje ARLEM

JASMINA VIDMAR

V Barceloni je bila konec januarja tega leta ustanovljena Evrosredozemska skupščina lokalnih in regionalnih oblasti (Arlem). Arlem sestavljajo članice in člani Odbora regij EU, torej predstavnice in predstavniki občin in regij držav članic Evropske unije ter predstavnice in predstavniki občin in regij "južne" strani Mediterana, prav tako pa so v delo Arlema vključene tudi številne civilnodružbene organizacije, delujoče na področju Mediterana. Skupnost občin Slovenije ima v skupini svojo predstavnico.

Čeprav se je pričakovala ustanovitev Arlema že v času francoskega predsedovanja Svetu Evropske unije, pa se je a vseskozi prestavljala. Razlogi so bili predvsem v politično nemirnih odnosih med nekaterimi državami "južnega" Mediterana. Da bo treba aktivno graditi na podobnostih in ne razlikah, so pokazali tudi nekateri dogodki na samem ustanovnem srečanju. Zapletlo se je namreč že pri določanju programskih okvirov skupščine. Povedano je bilo, da je s strani nekaterih predstavnikov občin in regij določenih držav nezaželeno, da se v program dela zapiše, da se bo Arlem ukvarjal tudi s problematiko zagotavljanja pitne vode. Dostopnost do voda pa je povod za kar nekaj sporov in spopa-

dov med državami na afriški celini. Kako krhki so pravzaprav odnosi med nekaterimi državami in kako globoko nezaupanje in nemarjanje se je pokazalo tudi pri volitvah oz. imenovanju (konec koncev so bili izbrani predstavniki imenovani dogovorno) predstavnic in predstavnikov obeh skupin (evropske in južno mediteranske) v predsedstvo Arlema, ki naj bi ga sestavljajo šest predstavnic in predstavnikov. Sporov na strani predstavnikov Odbora regij EU ni bilo, zapletlo pa se je pri državah "južnega" Mediterana. Tam so nekatere arabske države zlobirale mesto za hrvaškega predstavnika z državami Balkana, da bi onemogočile mesto predstavnikom Izraela. Na kar je še posebej opozoril župan Haife Yona Yahav, ki je razočarano poudaril, da je zaradi preigravanja "južni" Mediteran izgubil in prodal mesto na račun predstavnikov države, ki so že tako in tako del Evrope. Takrat še predsednik Odbora regij EU Luc Van den Brande ki je bil izvoljen za sopredsednika nove skupščine (drugi sopredsednik je postal Mohamed Boudra, župan mesta Al Hoceima), je neuradno soglašal z opozorilom haifskega župana in mu tudi zagotovil, da bodo našli rešitev za problem, na katerega je opozoril.

Sicer pa je ustanovni sestanek Arlema pritegnil pomembne goste. Tam so bili tudi evropski komisar Paweł Samecki in španski državni sekretar Ángel Lossada Torres-Queveda, župan Barcelone, Jordi Hereu, predsednik pokrajine Catalonia, Jose Montilla in številni drugi gostje.

Prisotni so po številnih protokolarnih nagovorih, po mnogih dobrih željah k uspešnemu delu sprejeli tudi nekaj delovnih usmeritev za prihodnje obdobje, niso pa več odpirali vprašanj, ki bi lahko bila za katero od vključenih strani preveč problematična.

Novo vodstvo Odbora regij

Novo izvoljena predsednica Odbora regij, Mercedes Bresso (IT/PES), je pozvala skupščino, naj bo pogumnejša pri uresničevanju svojih političnih ciljev. Predsednica je pozdravila velik politični napredek institucije v zadnjih 15 letih in poudarila njeno temeljno nalogo, da učinkovito predstavlja skupne interese vseh poddržavnih organov v Evropi. "Institucionalne razprave je konec. Čas je, da Lizbonski pogodbi vdahnemo življenje. Ne bomo več zgolj prosili za upoštevanje regionalnih in lokalnih oblasti. Ne bomo zgolj brezpogojno ubogali. Začeli bomo politično razpravo s stvarnimi predlogi in se, če bo to potrebno, ne bomo izogibali političnemu nasprotovanju."

Mercedes Bresso, nekdanja članica Evropskega parlamenta in dolgoletna članica OR, je bila med letoma 2006 in 2010 predsednica skupine Stranke evropskih socialistov v OR. Je tudi prva ženska predstavica, ki je bila doslej izvoljena za predsednico OR. Ga. Bresso, ki je tudi predsednica dežele Piemont, je v svojem

govoru takoj po izvolitvi predstavila prednostne naloge svojega predsednikovanja, ki bo trajalo dve leti in pol.

Boj proti podnebnim spremembam, za gon prenovljene lizbonske strategije, izboljšanje evropske kohezijske politike – in nikakor ne njena ponovna nacionalizacija –, vključevanje regionalnih in lokalnih interesov v razpravo o finančnih perspektivah EU, uspešno izvajanje novega pravnega instrumenta, ki uvaja evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (EZTS), a tudi razvoj evropske strategije za storitve splošnega pomena ob spoštovanju lokalnih in regionalnih pristojnosti bodo ključni elementi predsednikovanja Mercedes Bresso. "Regionalne in lokalne oblasti lahko imajo pri tem v Evropi vlogo referenčne točke za vse te teme, saj so v času krize med prvimi, ki se morajo nanjo odzvati, in so bile vedno pravi laboratoriji gospodarskih, socialnih in okoljskih inovacij. Druge institucije EU pozivam, naj dobro izkoristijo to strokovno znanje in izkušnje," je povedala predsednica

Bressova."Pri tem ne smemo pozabiti na zaščito novih pravic Odbora, ki mu jih podeljuje Lizbonska pogodba, bodisi s političnimi sredstvi ali po potrebi pred Sodiščem Evropske unije," je še dodala.

Nova predsednica OR je napovedala tudi, da bo institucija prevzela odgovornost za konkretno izvajanje državljske pobude, ki jo je uvedla Lizbonska pogodba. "Na podlagi bogatih izkušenj glede državljskih pobud v naših državah članicah, bodo regije in mesta imela vlogo spodbujanja, povezovanja in nadaljnega izvajanja pobud evropskih državljanov. S tem bo Evropa postala preglednejša, bolj demokratična in bolj raznolika."

Ramón Luis Valcárcel Siso (ES/EPP), predsednik španske regije Murcia, je bil izvoljen za prvega podpredsednika Odbora regij. Funkcijo podpredsednika bo opravljal do leta 2012, ko bo na podlagi dogovora med skupinama Stranke evropskih socialistov in Evropske ljudske stranke OR od Mercedes Bresso prevzel funkcijo predsednika.

"OR bo pogumnejši in vztrajnejši pri svojem političnem delovanju," pravi novo izvoljena predsednica Odbora Mercedes Bresso

Odbor regij s predsednico v nov mandat

MIHA MOHOR

V Bruslju se je 9. in 10. februarja odvijalo 83. Plenarno zasedanje Odbora regij. Tokratno plenarno zasedanje je bilo nekaj posebnega, saj so vsi člani in članice pričeli nov petletni mandat v Odboru regij. Člani in članice so v Odbor regij izvoljeni za obdobje petih let, za kar je pogoj izvoljen mandat na lokalnem oziroma regionalnem nivoju države članice. V kolikor na lokalnih oziroma regionalnih volitvah ti izgubijo mandat, jim leta poteče tudi v Odboru regij. Država članica nato predlaga nadomestne člane oziroma članice.

Mandat je tako potekel tudi predsedniku, podpredsedniku in članom predsedstva. Iz navedenega vzroka so prvi dan plenarnega zasedanja člani in člani izvolili začasnega predsednika in predsedstvo, ki sta vodila konstitutivno sejo Odbora regij. Začasen predsednik je tako postal najstarejši član Odbora regij.

Po potrditvi začasnega predsednika in predsedstva, so se člani in članice umaknili na sestanke političnih skupin, kjer so bile članom in članicam političnih skupin predstavile možnosti za sodelovanje pri vodenju Odbora regij. Po sestanku političnih skupin so se predsedniki političnih strank sestali na pogajanjih, kjer so se dogovorili o prihodnji sestavi Odbora regij. Dogovorili so se, da za mesto predsednice kandidira Mercedes Bresso (socialni demokrati), za mesto prvega predsednika pa Valcarel Siso (evropska ljudska stranka). Kot edina kandidata za mesti je bila njuna izvolitev zgolj formalnost. Po izvolitvi predsednice in prvega podpredsednika so člani in članice potrdili še 27 podpredsednikov, iz vsake države članice po enega. Podpredsednica Odbora regij je ponovno postala Irena Majcen (županja Slovenske Bistrice in vodja slovenske delegacije v Odboru regij).

Po opravljenih volitvah so se člani in članice lotili svojega dela. Z Lizbonsko pogodbo je Odbor regij pridobil na pomembnosti. V Lizbonski pogodbi je navedeno, da se mora Evropski parlament in Evropska komisija z Odborom regij posvetovati še

o zakonodaji s področja energije. Novim pristojnostim bi bilo potrebno delno spremeniti komisije, da bi bile bolj v skladu z načrtovanjem zakonodaje v Evropski komisiji in z organizacijo generalnih direktoratskih Komisij; posvetovalno delo bi bilo tako bolj prilagojeno notranji organizaciji EP in pristojnostim posameznih odborov EP.

Plenarna skupščina je ustanovila Komisijo za okolje, podnebne spremembe in energijo (ENVE), komisijo za kmetijstvo, razvoj podeželja in naravne vire (NAT), Komisijo za državljanstvo, upravljanje ter institucionalne in zunanje zadeve (CIVEX), nespremenjene pa so ostale Komisija za teritorialno sodelovanje (COTER), Komisija za ekonomsko in socialno politiko (ECOS) in Komisija za izobraževanje, mladino kulturo in raziskave (EDUC).

Najbolj pereča tema na tokratnem zasedanju je bil predlog povečanja proračuna za 1,8%. Zaradi povečanega obsega dela Odbora regij, katerega so prinesle obveznosti v skladu z Lizbonsko pogodbo. Povečan obseg prinaša tudi novi pristop na področju subsidiarnosti, teritorialne kohezije in ocene učinka na navedenih področjih. Člani in članice so bili neso-glasni, ali naj Odbor regij poveča število zaposlenih na podlagi novih obveznostih ali pa naj poizkuša poiskati notranje vire za opravljanje navedenih obveznostih. Člani in članice, ki so bili proti povečanju proračuna, so poudarjali, da si Odbor regij v času krize ne more privoščiti povečanja proračuna ter da bi Odbor regij moral biti vzor ostalim inštitucijam. Na drugi strani pa so člani in članice zagovarjali povečanje proračuna z dejstvom, da daje Lizbonska pogodba nove obveznosti, za katere mora Odbor regij povečati število zaposlenih. Velikokrat se je pojavil tudi argument, da je denar zagotovljen v evropskem proračunu (pod rezervo za učinke Lizbonske pogodbe) in da v kolikor teh sredstev ne bo vzela Odbor regij, jih bo vzela druga evropska inštitucija. Sedanji proračun Odbora regij je 79.660.950 evrov, po sprejetem predlogu pa bi znašal 80.060.950 (povečanje za 1.400.000 evrov).

Po končani diskusiji o povečanju proračuna so se člani in članice lotili obravnavanja mnenj. Kot prvo je bilo obravnavano mnenje o avtomobilski krizi. Obor

regij v mnenju poziva EK, da pripravi dolgoročno industrijsko politiko za avtomobilsko industrijo, ki se v tem trenutku srečuje s hudimi posledicami krize. Obžaluje, da vsi obstoječi evropski instrumenti niso prilagojeni za hiter odziv na trenutne razmere, zato poziva k ohranitvi delovne skupine CARS 21 na visoki ravni. Ta se naj že v začetku leta 2010 začne ukvarjati z usklajenimi in dolgoročnimi odgovori na izzive avtomobilske industrije. Ustanovi naj se evropski center za spremljanje razvoja avtomobilske industrije ter smotrno uporabi evropsko zakonodajo za pospešitev tehnološkega prehoda k čistejšim vozilom. Evropa lahko avtomobilski industriji pomaga s prožnim evropskim programom, ki bi bil prilagodljiv krizi, spremembo regionalnih skladov, ali pa s pomočjo malim

in srednjim podjetjem. Izpostavil bi še mnenje o šestem poročilu o napredku na področju gospodarske in socialne kohezije. V mnenju Odbor regij pozdravlja 6. poročilo o napredku na področju gospodarske in socialne kohezije, ki se osredotoča na ustvarjalnost in inovativnost, da bi unija izplavala iz sedanje gospodarske krize čim hitreje in čim močnejša. Poročilo predstavlja dejavnike, ki lahko spodbudijo ustvarjalnost in inovativnost v vseh regijah EU. Ugotavlja, da je poleg BDP treba razmisliti o dodatnih alternativnih kazalnikih, da pa doslej še niso dogovorjeni na ravni EU in da jih ni niti na ravni NUTS II. Zato OR podpira predlog Evropske komisije v sporočilu z naslovom BDP in več, da se najpozneje do leta 2012 pripravi poročilo o nadaljnjem razvoju evropskih sistemov kazalnikov.

Priporoča pa, da se vsa neporabljen sredstva po sistemu N+2 in N+3 v posamezni regiji namenijo regionalnim skladom tveganega ali izhodiščnega kapitala z izključnim namenom pomagati inovacijskim in razvojnim projektom malih in srednjih podjetij ter Evropskemu skladu za prilagajanje globalizaciji ali prihodnjemu evropskemu skladu za prilagajanje podnebnim spremembam.

V nadaljevanju je Odbor regij sprejel še mnenja o letu prostovoljstva 2011, o boju proti funkcionalni nepismenosti, o kakovosti kmetijskih proizvodov, o pomoči kmetom na območjih z naravnimi omejitvami ter o spodbujanju učne mobilnosti za mlade. Sprejeta mnenja si lahko v celoti preberete na spletni strani Odbora regij www.cor.europa.eu.

Marjetica

DOC. DR. VESNA SMAKA KINCL

Program Marjetica je multidisciplinarni projekt, ki bi lahko imel večplastne učinke in pozitivne posledice na različne nivoje življenja v naši družbi, in sicer predvsem s svojim vplivom na povečanje samooskrbe z doma pridelanimi svežimi živili, in sicer na kmetijstvo, razvoj podeželja, zagotavljanje prehranske varnosti, varovanje okolja, ohranjanje naravnih virov, ohranjanje obdelanih kmetijskih zemljišč in ohranjanje biotske raznovrstnosti, ohranjanje kulturne krajine, nacionalno varnost, zdravstvo, izobraževanje, socialo, gospodarstvo, trajnostno energetiko, trajnostni promet, podnebne spremembe in turizem. To je projekt, ki vključuje veliko število različnih partnerjev in pri katerem vsi partnerji pridobijo. Projekt pa lahko v našo družbo vnese drugačne življenjske vrednote, spremeni način življenja in razmišljanja ter hkrati tudi izboljša ekonomsko stanje vseh deležnikov.

Multidisciplinarnost Programa Marjetica, se pravi Programa Zagotavljanja večje samooskrbe z lokalno pridelanimi kmetijskimi in živilskimi proizvodi, kaže spodnji shematični prikaz cvetlice marjetice, kjer vsak cvetni list prikazuje eno od področij, ki je vezano na izvajanje tega programa.

Do sedaj je bilo v Sloveniji izvedenih že kar nekaj parcialnih poskusov vzpostavljanja prepotrebnega sožitja med podeželjem in mestom, kar bi obojim doprineslo velike prednosti, vendar so ti poskusi zaradi prevelike razdrobljenosti v nacionalnem prostoru ostali le na nivoju prvih korakov. Dejstvo je, da so aktivnosti premalo sistemsko in celovito urejene, kar posledično ne prinaša zelenih rezultatov. Izkušnje iz sosednje Avstrije pa kažejo, da je to mogoče.

Celoviti Program Marjetica bi lahko predstavljal dodatni ekonomski in socialni potencial v tem zelo zapletenem obdobju ekonomske krize in predvsem krize osebnih vrednot. Pomagal bi lahko razvijati novi pristop k socialni državi in družbeni pravičnosti. To je program, ki nam bi lahko spremenil način življenja, stkal bi pomembne socialne in tudi ekonomske vezi med različnimi skupinami prebivalcev v državi in marsikomu bi lahko pokazal tudi izhod iz socialne in osebne krize.

Namen iniciativne projektne skupine tega programa je, da se usmeritve Program Marjetica, v kolikor bodo prepoznane kot ena izmed pomembnih razvojnih prioritet te države, vključijo v Program državnih razvojnih prioritet in investicij (DRPI), ki bo narejen na osnovi Slovenske izhodne strategije 2010 do 2013.

V imenu iniciativne projektne skupine: Ivo Vajgl, Tadej Slapnik, prof. dr. Dušan Radonjič, Gregor Jager, doc. dr. Vesna Smaka Kincl, izred. prof. dr. Martina Bavec, mag. Matjaž Madžarac

Kako živijo mladi v Sloveniji?

ALENKA JARC

"Mladost je nekaj, kar imajo samo mladi in kar cenijo samo starejši."
(Agnar Nykle)

Stem rekom se najbrž strinja večina. Vendar: zakaj je temu tako? Danes se je zasidralo prepričanje, da vsi mladi niso več zares mladi, to pa zaradi tega, ker se je spremenila sama definicija mladosti. Če je nekdaj veljalo, da že zamujaš, če si nisi malo po dopolnjenem dvajsetem letu že ustvaril družino, je danes popolnoma drugačna slika. Tako delimo mlade v tri starostne skupine: od 15 do 18 let (mladost), od 19 do 24 let (obdobje postmladosti) in od 25 do 29 let (mlajša odraslost). Prehodi med njimi niso več tako ostri, saj se po končani srednji šoli večina mladih odloči za študij, ta pa se, kot vemo, da lagodno zavleči. Če je nekoč mladina znala počasi odraščati, današnja želi imeti vse in to takoj, tudi zaradi vse večjih pritiskov in zahtev družbe, ki jih obdaja. Raje nimajo nič, kot pa nekaj na pol. To velja tudi za odločitev ustvariti si družino. Kje živeti, kaj nuditi, ali bom lahko še naprej živel udobno življenje?! To in še več drugih vprašanj si postavi mlad človek, ko sto-

ji na križišču odločitev. Statistika kaže, da je v Sloveniji delež mladih med 18. in 34. letom, ki živijo pri starših, 48 %. S tem se približujemo položaju v južnoevropskih državah, kjer mladi najdlje ostanejo v stanovanju staršev. Za razliko od mladih Švedov, ki jih ostane pri starših le 10%. Koliko vpliva na to socialna politika? Reševanje stanovanjskega problema namreč sodi v nacionalno pristojnost vsake države, tako da mora država sama določiti politiko na tem področju. V Sloveniji imamo model stanovanjskega varčevanja, ki temelji na dolgoročnem namenskem stanovanjskem varčevanju z namenom razrešitve stanovanjskega vprašanja. Kljub sprejetemu Nacionalnemu akcijskemu načrtu o socialnem vključevanju ostaja v Sloveniji izredno minimalistična stanovanjska politika. Mladi imajo tako malo možnosti za najem stanovanj, lastniško stanovanje pa je postala težko dosegljiva vrednota, predvsem zaradi vse večjega zaposlovanja za določen čas, kar ima za posledico šibkejšo posojilno sposobnost. Ministrstvo za šolstvo in šport ter Inštitut RS za socialno varstvo sta naredila analizo položaja mladih v Sloveniji, ki je pokazala naslednje izsledke: starostna skupina do 18.

leta v Sloveniji ima najugodnejši stanovanjski položaj izmed vrstnikov v Evropi. S starostjo mladih pa narašča tudi odstotek tistih z neprimernimi stanovanjskimi razmerami. To gre pripisati dejstvu, da ko se mlad človek odseli iz varnega starševskega zavetja na svoje, kvaliteta bivanja pogosto upade. Takih je kar tretjina mladih med 25-29 leti. Mladih te starostne skupine je tako slaba polovica lastnikov stanovanj, četrtnina najemnikov v zasebnem sektorju, osmina pa najemnikov v socialnem stanovanju. Potrebno pa je opozoriti še na preostalo osmino, ki je odvisna od sorodstvene pomoči, tako da jim za bivanje ni potrebno plačevati najemnine. To pa povzroči izrazito neravnovesje med bremenimi in odgovornostmi. Kako torej rešiti nastalo situacijo in mladim pomagati pri osamosvajanju?! Morda se gre zgledovati po nordijskih in atlantskih državah, kjer mladi razmeroma zgodaj zapustijo dom, saj so najemna stanovanja dostopnejša. Temu razlogu bi morala slediti tudi stanovanjska politika pri nas in tako mladim olajšati vstop na stanovanjski trg. Potem bi mladi bili tudi mnogo bolj fleksibilnejša delovna sila, saj ne bi bili več v takšnem odstotku vezani na svoje prvotno prebivališče staršev, če je to le eden od nešteti razlogov. Saj na mladih svet stoji, mar ne?!, zakaj se potemtakem ne postavijo dovolj trdni temelji, da bi lahko mladi začeli na teh tudi graditi.

"Mladost je nekaj, kar imajo samo mladi in kar cenijo samo starejši."
(Agnar Nykle)

Spoznajmo načela trajnosti,
naučimo se trajnostno ukrepati

Vabilo na usposabljanje

Naši kraji prek nas prehajajo od naših prednikov na prihajajoče generacije. Življenje po načelih trajnosti je za nekatere dnevna praksa, za druge nedosežen cilj. Na Andragoškem centru Slovenije smo pripravili program, s katerim želimo nagovoriti oboje. Naslovili smo ga Temeljno usposabljanje za trajnostni razvoj in vas v sodelovanju s Skupnostjo občin Slovenije vabimo k prijavi.

Izpeljali ga bomo v drugi polovici marca v obliki štirih med seboj ločenih dni (uvod v torek, 23.3., terenski del v petek in soboto, 26.-27.3. in zaključek v torek, 13.4.2010) na različnih lokacijah: Ljubljana, teren.

Vabimo zlasti tiste, ki se že srečujete s pojmom »trajnost«, »razvoj«, vodje občinskih uprav, načrtovalce posegov v prostor ter odgovorne za varstvo okolja in družbene dejavnosti.

Usposabljanje je namenjeno celovitemu razumevanju in posledično učinkovitemu odgovornemu ravnanju s skupnimi viri. Spoznali boste pojem in načela trajnosti, opazovali delovanje ekosistema ter se posvetili trajnostnim rešitvam primerov iz svojih okolij, ki jih boste predstavili po lastni izbiri. Vabimo vas torej z naborom uporabnih zgledov s področja trajnosti in s podpisi avtorjev programa, ki so med drugim: prof.dr. Boštjan Anko, prof.dr. Alenka

Gaberščik, mag. Vida Ogorelec Wagner, dr. Nevenka Bogataj.

Kotizacije ni, saj bo usposabljanje brezplačno. Udeleženci boste pokrili le strošek svojih prevozov in ene nočitve s hrano za terenski del usposabljanja (cena nočitve s hrano znaša do 65 EUR/osebo). Vsi udeleženci boste na usposabljanju prejeli gradivo, Berilo o trajnosti (izsek na spletni strani <http://www.acs.si/index.cgi?m=3&id=378>). Po zaključku boste prejeli potrdilo o udeležbi na usposabljanju.

Gre za prvo tovrstno usposabljanje pri nas, zato je število mest omejeno na 15. Priporočamo največ po dve prijavi iz iste občine, za večje ekipe pa prosimo, če nas prej pokličete. Prijavite se na prijavnici objavljeni na http://www.skupnostobcin.si/sos/napovednik_dogodkov, ki jo pošljete na e-naslov: mateja.pecar@acs.si ali po pošti na naslov Andragoški center Slovenije, ga. Mateja Pečar, Šmartinska 134 a, 1000 Ljubljana, telefon 01 5842 578. Prijave sprejemamo do zasedbe mest. Za več informacij vam je na voljo tudi dr. Nevenka Bogataj (01 5842 579).

Vljudno vabljeni!

Očistimo Slovenijo

Projekt Očistimo Slovenijo v enem dnevu! dobiva vse večjo podporo tudi s strani državnih institucij. Tako so se v akcijo v preteklih dneh aktivno vključili Ministrstvo za obrambo, Slovenska vojska, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Policija in Direkcija Republike Slovenije za ceste. Okoljske akcije 17. aprila se bo udeležil tudi evropski komisar za okolje dr. Janez Potočnik.

Ministrica za obrambo dr. Ljubica Jelušič je ob tem poudarila, da je vidik varovanja okolja pomemben element delovanja na obrambnem področju, ki se upošteva pri izvajanju vseh rednih aktivnosti v okviru Ministrstva za obrambo.

„Skladno s tem podpiramo tudi ta hvalevreden projekt, h kateremu pristopamo z razpoložljivimi tehničnimi in človeškimi zmogljivostmi, ki jih lahko ponudimo tako na institucionalni ravni kot tudi s prostovoljnimi kolektivnim sodelovanjem pripadnikov ter vključevanjem posameznikov v okoljih, kjer delajo in živijo,“ zagotavlja dr. Ljubica Jelušič.

Tako bo Slovenska vojska približno štirinajst dni pred glavno akcijo na testnem primeru izvedla čiščenje enega od odlagališč. V tej pilotni akciji bodo njeni pripadniki očistili eno izmed večjih divjih odlagališč in tako na praktičnem primeru pokazali, kako bo potekalo čiščenje na dan glavne akcije, v soboto 17. aprila 2010. Slovenska vojska bo predhodno organizirala tudi čistilne akcije v okolici svojih objektov. K akciji pristopa tudi Uprava RS za zaščito in reševanje, ki bo poleg pomoči pri popisu divjih odlagališč k sodelovanju pozvala pripadnike samostojnih poklicnih in prostovoljnih enot ter društev, ki delujejo na različnih področjih zaščite in reševanja (jamarji, reševalci, gasilci...).

K uspehu projekta Očistimo Slovenijo v enem dnevu! bo prispevala tudi policija. „Represivne ukrepe zoper storilce kaznivih dejanj zoper okolje in prostor, ki s svojimi dejanji povzročijo hujše posledice za okolje ter ogrozijo življenje ljudi in njihovo premoženje, policisti sicer dopolnjujemo še s preventivnimi aktivnostmi, s katerimi poskušamo povečati okoljsko ozaveščenost prebivalcev, a je žal tovrstnih aktivnosti še vedno premalo, zato je projekt Očistimo Slovenijo v enem dnevu nadvse dobrodošel,“ je dejal generalni direktor policije Janko Goršek. Povedal je, da bodo policisti na območju svojih policijskih postaj, v okviru svojega rednega dela, pomagali pri popisovanju divjih odlagališč. Na dan akcije pa bodo zagotavljali večjo varnost in pretočnost prometa, kjer bo ta povečan, opozarjali na nevarnosti (npr. glede dela v visokogorju, na težje dostopnih krajih, na rečnih nabrežjih, pod vodo ipd.) ter v okviru svojih pristojnosti skrbeli za javni red in mir. „Prav tako se bo našemu pozivu k sodelovanju pri akciji, v to sem prepričan, odzvalo zelo veliko število zaposlenih in se v svojem prostem času pridružil očiščenju odpadkov,“ je dodal Goršek.

Tudi Direkcija Republike Slovenije za ceste se je odločila, da bo pristopila k projektu Očistimo Slovenijo v enem dnevu!. Eden od načinov, na katerega bo Direkcija sodelovala v akciji, je čiščenje občestnega sveta in pomoč pri odvozu zbranih odpadkov z zbirnih mest, ki bodo v okviru varovalnega pasu cest in kolesarskih poti v upravljanju Direkcije RS za ceste. Direktor Direkcije za ceste mag. Gregor Ficko je vsem občinam v Sloveniji za dan akcije že ponudil pomoč pri odvozu zbranih odpadkov na deponije. Pri tem so izrecno poudarili, da lokalni organizatorji pri izbiri zbirnih točk za odpadke izbirajo lokacije, kjer ni nevarnosti, da bi nevarne snovi pronicale v podtalnico.

Ob tem organizatorji poudarjajo tudi, da so se jim že pridružile skoraj vse ključne krovne nevladne organizacije, ki z aktivacijo svojih članov in pomočjo pri organizaciji zelo pomembno prispevajo k uspešni izvedbi projekta.

Janez Matos, vodja kartiranja v okviru projekta Očistimo Slovenijo v enem dnevu!, je ob teh pridobitvah izpostavil pomen preliminarne akcije, ki jo je predlagala ministrica za obrambo dr. Ljubica Jelušič, in sodelovanje Policije: »Pilotna akcija, ki jo bomo predvidoma izvedli konec marca, bo iz logističnega vidika izrednega pomena, saj bomo na podlagi pridobljenih podatkov s te akcije znali predvideti potrebe, časovnico in potencialne logistične težave. Ravno tako nas izredno veseli, da bo z vsemi prostovoljci sodelovala tudi Policija, ki bo med drugim pomagala pri zagotavljanju večje varnosti na dan čiščenja – ta je pri tako velikem številu udeležencev ključnega pomena. Komunalnim podjetjem bo zelo dobrodošla pomoč Direkcije RS za ceste, ki je ponudila pomoč pri organizaciji odvoza zbranih odpadkov na deponije.“

Z vsakim dnem se večja tudi število organizatorjev na ravni občin, ki jih je sedaj že 165, s 120 občinami pa je bil že sklenjen dogovor o sodelovanju. Številke so se spremenile tudi na ravni popisovalcev v občinah, kjer je sedaj blizu 85 popisovalcev v 78 občinah. Posebne podpore pa so deležni tudi s strani Skupnosti občin Slovenije.

TUDI TI si delček istega sveta!

Leto 2010 pričenjamo s sloganom TUDI TI si delček istega sveta. Se sprašujete zakaj? V tem letu želimo javnosti posredovati enostavno in za nas ključno sporočilo, t.j. da vsak od nas lahko prispeva k razreševanju ključnih globalnih izzivov in svetovnih neenakosti ter da je to pravzaprav nujno in smiselno, saj bomo le tako lahko zagotovili lepšo prihodnost za vse nas, tudi v našem lokalnem okolju.

V ta namen bomo v letu 2010 SLOGA (Platforma NVO za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč), Slovenska filantropija, zavod za promocijo prostovoljstva in Informacijski urad Sveta Evrope RS v sodelovanju s številnimi aktivnimi slovenskimi nevladnimi organizacijami vodile kampanjo o Milenijskih razvojnih ciljih, ki bo potekala pod že omenjenim sloganom TUDI TI si delček istega sveta.

Čprav imajo Milenijski razvojni cilji že ugledno starost – 189 voditeljev svetovnih držav jih je sprejelo na vrhu Združenih narodov v okviru Milenijske deklaracije že leta 2000 (Milenijska deklaracija Združenih narodov) – so slovenski javnosti še vedno dokaj neznani. V okviru

Ti cilji so:

1. izkoreniniti skrajno revščino in lakoto:
2. doseči univerzalno osnovnošolsko izobrazbo
3. zagotoviti enakost med spoloma in opolnomočiti ženske
4. zmanjšati smrtnost otrok
5. izboljšati zdravje mater
6. boriti se proti virusu HIV/AIDSu, malariji in drugim boleznim
7. zagotoviti okoljsko trajnost
8. vzpostaviti globalno partnerstvo za razvoj

deklaracije so se svetovni voditelji dogovorili o nizu 8 Milenijskih razvojnih ciljev, ki naj bi prispevali k zmanjšanju revščine in k trajnostnemu razvoju.

Vsi ti cilji, so si voditelji zastavili, naj bi se uresničili do leta 2015.

Leto 2010 je tako leto revizij. Je čas, da vidimo, kaj smo na področju Milenijskih ciljev naredili. 2010 bo prelomno leto, ko bodo svetovni voditelji na vrhu Združenih narodov septembra ocenjevali, ali lahko še upamo, da bodo cilji do leta 2015 uresničeni. Generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Moon je ob tem izjavil: »Pripravljeni smo na delovanje in pripravljeni smo, da je leto 2010 leto rezultatov, ki pomenijo spremembe za ljudi«.

Milenijski razvojni cilji so nastali, ker še vedno 1,2 milijarde ljudi (to je vsak peti prebivalec) živi v skrajni revščini z manj kot enim ameriškim dolarjem na dan. Vsak dan zaradi lakote umre 24.000 ljudi, kar pomeni, da vsake 3,6 sekunde zaradi lakote umre en človek. Ljudje po svetu umirajo zaradi bolezni, ki se jih da lahko ozdraviti. Sodobni svet kljub tehnološkemu napredku, gospodarski rasti, pozitivnim učinkom globalizacije, preseganju meja nacionalnih držav in medsebojni povezanosti ostaja prostor neenakih življenjskih možnosti in neenakomernega gospodarskega razvoja. Zato je eden glavnih izzivov vseh nas, kako izkoristiti procese globalizacije za

blaginjo vsega človeštva ter bolj enakomerno porazdeliti prednosti in bremena, ki jih globalizacija prinaša.

V Sloveniji zmoremo in moramo prevzeti svoj delež odgovornosti za zmanjševanje svetovnih neenakosti ter za skladnejši svetovni razvoj. Slovenski predsednik dr. Danilo Turk je v komunikaciji z Društvom za Združene narode za Slovenijo leta 2009 poudaril, da imamo v Sloveniji mnogo razlogov, da se posvetimo Milenijskim razvojnim ciljem: »Marsikaj moramo storiti kot suverena in že kar dobro razvita država, ki se zaveda da je del sveta in ima del odgovornosti za usodo sveta. Zato je prav, da najprej pogledamo k sebi in ugotovimo, kaj moramo še storiti za naš razvoj. Nato pa poglejmo po svetu in ugotovimo, kaj lahko prispevamo za njegovo boljšo prihodnost. Bodimo dobri državljani sveta.«

Pri doseganju uravnoteženega globalnega razvoja igrajo nepogrešljivo vlogo tudi mediji. Spodbujanje novinarjev in medijev pri aktivni obravnavi razvojnih vprašanj lahko občutno prispeva v smeri uresničevanja Milenijskih razvojnih

ciljev. Ozaveščanje preko medijev pripomore k večji občutljivost specifičnih ciljnih skupin (političnih odločevalcev, gospodarske skupnosti itd.) ter splošne javnosti, pri tem pa mora medijsko poročanje temeljiti na informiranem, verodostojnem in poglobljenem poročanju

ter spodbujati kritično-konstruktivne politične debate.

V takšnih okvirih morajo delovati tudi nevladne organizacije in civilna družba. Z namenom ozaveščanja bodo v okviru kampanje tekem celega leta zato potekale številne aktivnosti. Prva takšna aktivnost, ki bo zaznamovala otvoritev kampanje, je projekcija filma Biti ženska v Ugandi, ki ga ob Med-

narodnem dnevu žensk 8. marca ob 17.00 organizira Slovenska filantropija v Kinu Dvor v Ljubljani. Sledili bodo številni festivali (Festival prostovoljstva mladih v aprilu, Festival humanitarnosti v juniju), delavnice za otroke mladostnike in starše Vsi za enega – eden za vse, ki jih vsak tretji petek v mesecu organizirata Informacijski urad Sveta Evrope RS in Zavod Enostavno

prijatelji in razstave (različne lokacije po Sloveniji) Vstani in ukrepaj ter Nasmehi držav v razvoju, ki na različne načine skozi oko objektivna opozarjajo na večanje medsebojne solidarnosti. Za ljubitelje Afrike bo še posebej zanimiv Teden Afrike, ki ga med 20. in 25. majem v Ljubljani organizira Društvo Afriški center v sodelovanju s Slogino delovno skupino za Afriko. Drugo polovico leta bodo zaznamovali dogodki kot so septembrski Teden A.W.A.R.E., namenjen ozaveščanju o Milenijskih razvojnih ciljih, oktobrski Slovenski razvojni dnevi, namenjeni ozaveščanju o pomenu mednarodnega razvojnega sodelovanja in Teden globalnega učenja v novembru, pod okriljem katerega bodo po vsej Sloveniji potekali dogodki namenjeni vprašanjem družbene izključenosti, globalni nepravilnosti in globalni solidarnosti. Milenijski razvojni cilji tako ne bodo obiskali le Ljubljane, temveč bodo dogodki potekali tudi v drugih slovenskih krajih in vaseh. Te bo obiskal tudi slovenski raper in ambasador kampanje Darko Nikolovski, s katerim bomo organizirali okrogle mize in javne debate s pomembnim sporočilom Nikoli ni prepozno.

Pridruži se nam, saj si TUDI TI del istega sveta! Zato naredi nekaj za soljudi še danes.

Več informacij in materialov dobite na našem naslovu www.sloga-platform.org in www.filantropija.org. Veseli bomo, če nam boste sporočili, kaj (bo) ste v svojem lokalnem okolju naredili za bolj pravičen svet.

Connecting EyoU

Mednarodni seminar za oblikovanje partnerstev

Preddvor,
14.-16. april 2010

Vse več slovenskih občin se ukvarja z izzivom, kako mlade pritegniti v sooblikovanje lokalnih politik. Kritik na račun mladih ni malo: »Mladi preživljajo čas za računalnikom in jih sploh ne zanima, kaj se dogaja okrog njih.« »Mladi se na občino spomnijo samo takrat, ko želijo finančna sredstva!« »Mladi se

obnašajo, kakor da se jih lokalna politika sploh ne tiče!« »Mladi le kritizirajo. Ne razumejo, da spremembe zahtevajo svoj čas.« Če mladih izzivi lokalnega okolja ne zanimajo, to predstavlja problem. Če mladi želijo sodelovati, vendar jim lokalni politični odločevalci ne želijo prisluhniti, tudi to predstavlja problem.

Vse več slovenskih občin pa ugotavlja, da pravzaprav na obeh straneh obstaja veliko pripravljenosti za dialog in skupno iskanje inovativnih rešitev za izzive sodobne družbe. Odlično, torej ni nobenega problema, bi lahko rekel bralec. A ni tako preprosto. Generacijski prepad, preobremenjenost in pomanjkanje finančnih sredstev lahko hitro pogasijo začetno navdušenje.

Pa vendar je za vsako občino ključnega pomena, da vzgoji nove generacije občanov, ki jim ne bo vseeno, kakšne odločitve se na ravni občine sprejemajo za dobrobit lokalne skupnosti. Kaj lahko torej občina in mladi storijo, kadar so tako mladi kot odločevalci na lokalni ravni zainteresirani za dialog o pomembnih temah, ki zadevajo tudi mlade, vendar pa preprosto ne najdejo časa in poti drug do drugega?

Nekaterim je uspelo

Mladi iz Trbovlja in iz občine Kokkoli na Finskem so ta izziv prepoznali tudi v svojem lokalnem okolju. Odločili so se, da bodo poskušali opogumiti mlade k udeležbi v družbi, jih motivirati za konkretna dejanja ter ozavestiti lokalno skupnost o pomenu vključevanja mladih pri razvoju lokalne skupnosti. Pripravili so projekt *We are democracy!*, ki se je začel z raziskavo o udeležbi mladih v družbi in pogojev zanj na lokalnih ravneh. Rezultate so izmenjali na študijskih obiskih. Na podlagi ugotovitev so izdelali akcijski načrt razvoja mladinske udeležbe na lokalnih ravneh v Kokkoli in Trbovljah. Učinke projekta so javnosti približali s tiskanim gradivom in slovensko-finsko spletno stranjo www.wearedemocracy.com.

Tudi v občini Ajdovščina so prepoznavali potrebo po višji stopnji aktivne udeležbe mladih, predvsem pri sooblikovanju lokalne mladinske politike. Mladinski svet Ajdovščina se je zato povezal z občino Ajdovščina, nato pa s partnerji iz Madrida v Španiji in Jelgave v Latviji pripravil projekt *Povej naglas!* V vseh treh lokalnih skupnostih so najprej analizirali stanje in predstavili zbrane podatke na tematskih mladinskih tribunah. Te pogovore so prijavitelji nadgradili še z natečajem *Pismo županu*, v katerem so mladi zapisali svoja razmišljanja o lokalni mladinski politiki in mladih.

Tudi občina Slovenske Konjice in švedska občina Solleftea sta na podlagi izkušenj preteklega sodelovanja med mladimi in političnimi odločevalci ugotavljali, da imajo kar nekaj skupnih interesov in izživov na področju mladinske politike, kot so npr. nasilje med mladimi, zloraba alkohola in drog, lokalna in nacionalna zavest ter aktivna udeležba mladih v družbenem življenju. Štirje partnerji, in sicer obe občini in po ena mladinska organizacija iz vsake občine, so zato pripravili projekt *Is up to you!* S pomočjo simulacije sprejemanja odločitev o prej naštetih temah na ravni občin in mestnih svetov so mladi spoznavali delovanje sistemov demokracije v obeh državah. Simulacije so hkrati potekale v obeh državah, partnerji pa so izkušnje izmenjavali preko videokonferenc, svetovnega spleta in srečanja v živo.

Mednarodni projekti spodbujajo aktivno državljanstvo

Vsi trije projekti so imeli močan učinek na ravni lokalne skupnosti. Imeli pa so še drugo skupno točko: vsi so bili sofinancirani s strani programa *Mladi v akciji* v okviru akcije 1.3 – Projekti mladih za demokracijo. Ta akcija omogoča finančno podporo projektom, ki podpirajo participacijo mladih v demokratičnem življenju.

Projekti mladih za demokracijo omogočajo občinam zanimivo možnost: skupaj s partnersko občino iz druge države in s po eno mladinsko organizacijo iz vsake partnerske občine lahko pripravijo mednarodni projekt, ki bo namenjen večanju aktivne participacije mladih v življenju obeh lokalnih skupnosti.

Program *Mladi v akciji* pa ni edini program, ki občinam omogoča pridobitev sofinanciranja za mednarodne projekte, ki spodbujajo dialog med mladimi in odločevalci na lokalni ravni. Med drugimi viri sofinanciranja podobnih projektov ima zagotovo pomembno mesto program *Evropa za državljane*, ki postaja vse bolj prepoznaven tudi med slovenskimi občinami, saj ponuja številne ukrepe, ki omogočajo pridobitev sofinanciranja za mednarodne projekte.

Seminar *Connecting EyoU*

Zveni zanimivo? Si želite tudi vi pripraviti dober projekt mladih za demokracijo? Seminar *Connecting EyoU* bo potekal 14.-16. aprila v Preddvoru. Seminar je namenjen razvoju konkretnih projektov sodelovanja med občinskimi upravami in mladinskimi organizacijami v okviru možnosti, ki jih za mednarodne projek-

Zainteresirane občine prosimo, da prijavijo udeležbo do 15. marca 2010. Udeležba na seminarju je brezplačna, udeležencem iz tujine pa je na voljo tudi sofinanciranje potnih stroškov. Več informacij o seminarju, razpis in prijavnico najdete na spletnih straneh Skupnosti občin Slovenije (www.skupnostobcin.si).

te na tem področju ponujata programa *Mladi v akciji* in *Evropa za državljane*.

K udeležbi na seminarju vabimo občine in njihove partnerske občine iz tujine. Vsaka občina, slovenska in tuja, za partnerja na seminarju predlaga tudi enega predstavnika mladinske organizacije iz lokalnega okolja. Na seminarju bi tako sodelovali mednarodni projektni timi, ki bi jih sestavljali dva predstavnika lokalnih skupnosti (eden iz Slovenije in eden iz tujine) in dva predstavnika mladinskih organizacij (eden iz Slovenije in eden iz tujine).

Projekt Investicijske priložnosti v grajske objekte v Sloveniji

TANJA DROBNIČ

V želji, da bi približali nekatere investicijske objekte v Sloveniji tudi tujim investitorjem, je JAPTI septembra lani na podlagi povečanega izkazanega interesa potencialnih tujih investitorjev skupaj s Skupnostjo občin Slovenije zagnal prvi del projekta Investicijske priložnosti v grajske objekte v Sloveniji. Naj povemo, da pod terminom grajski objekti prištevamo gradove, dvorce, vile in druge podobne objekte.

Namen prve faze projekta je bil pripraviti seznam tovrstnih objektov, ki so v občinski in zasebni lasti po celi Sloveniji. Druga faza projekta pa je namenjena izgradnji internetnega portala, kjer bi lahko razstavili objekte, ki so na raz-

polago za tujega investitorja. Prva faza projekta nam je uspela že pred koncem lanskega leta, saj so občine, ki smo jim poslali vprašalnik, ki take objekte v svoji lasti imajo, vrnilo s podatki izpolnjene vprašalnike. Vsem občinam, ki so izkazale visoko stopnjo interesa za sodelovanje se na tem mestu zahvaljujemo, saj so omogočile JAPTI-ju pridobiti splošen pregled nad stanjem tovrstnih objektov po vsej Sloveniji. Kar 41 občin nam je posredovalo podatke za skupno 67 grajskih objektov, ki so bodisi v lasti občine ali v zasebni lasti. Od vseh objektov je največ gradov, kar 32 je gradov, 21 je dvorcev (nekateri med njimi so opredeljeni tudi kot grad), 3 vile ter 11 objektov, med katerimi so tudi graščine in samostani

ter ostalo. Zanimivo je stanje, v katerem se ti objekti nahajajo, 10 objektov je v stanju ruševin, večina objektov - kar 54 - je v delno obnovljenem ali celo propadajočem stanju ter le 3 objekti, ki so v celoti obnovljeni ali celo pripravljeni za prodajo, najem ali nadaljnji razvoj projekta. Med temi objekti je grad Bukovje v Dravogradu, ki je v občinski lasti, Grad Windischgretz v Logatcu, ki je v zasebni lasti, ter grad Ormož v Ormožu, ki je v občinski lasti. Večina lastnikov grajskih objektov je zainteresirana za potencialno tujo investicijo v objekt, 15 objektov pa nima navedene preference za kakršnokoli investicijo.

Druga faza projekta je trenutno v teku, vendar teče počasneje kot prva, saj je potrebno pregledati vsa že razpoložljiva vizualna promocijska gradiva (filme, videoposnetke in druge posnetke iz zraka), ki že obstajajo v državi in jih je mogoče uporabiti pri izgradnji internetnega portala ponudbe potencialnih investicijskih objektov. Zaželeno je namreč, da je za tuje investitorje na razpolago tisti objekt, ki ima čim manj administrativnih ovir. Zaradi racionalne porabe proračunskih sredstev moramo pripraviti najbolj optimalen stroškovnik, ki nam bo omogočil izgradnjo internetnega portala. Pri tem tesno sodelujemo s Slovensko turistično organizacijo.

**DA, V KINU
OD 4. MARCA**

KARANTANJA
CINEMAS
A UNIVERSAL PICTURE
© 2009 UNIVERSAL STUDIOS

Anna je nameravala
fanta zasnuti
29. februarja.

To ni njen fant.

AMY ADAMS MATTHEW GOODE
PRESTOPNO LETO

PREPROSTO RECITE DA.

Prestopite k partnerju, s katerim boste zanesljivo zadovoljni. Izbrane bančne storitve lahko eno leto uporabljate popolnoma brezplačno. Ponudba velja do 30. aprila 2010. Snubimo vas! www.unicreditbank.si

 UniCredit Bank

8. veleslalom SOS

ALENKA JARC

Pa je za nami, 8., že tradicionalni, veleslalom SOS! In to nadvse uspešno po ocenah mnogih od 130 udeleženk in udeležencev, ki si prišli iz vse Slovenije.

Na Skupnosti občin Slovenije smo tako 12. februarja 2010 na mariborskem Pohorju organizirali za zaposlene v državni upravi ter mestnih oziroma občinskih upravah tekmovanje v veleslalomu. Niso manjkali ne župani, podžupani, direktorji občinskih uprav in ostali občinski uradniki, celo poslanec, ki je bil hkrati tudi najstarejši tekmovalca, je prišel preizkusit, kako trden je sneg na snežnih strminah. Zima nas je tokrat ubogala in nam poslala obilo svežega snega ter nizkih temperatur, tako da je bila proga dobro pripravljena.

S tem se bodo zagotovo strinjali najboljši tekmovalci, ki so dosegli zavidljive rezultate. Udeležence je pozdravil Leo Kremžar, član predsedstva Skupnosti občin Slovenije in podpredsednik Olimpijskega komiteja Slovenije, ki je hkrati tudi odprl Olimpijsko vas v mestu Maribor ter napovedal pričetek veleslalomu. Po uvodnih formalnostih in registraciji ter seveda pijači dobrodošlici je za veselo razpoloženje poskrbel Pero Lovšin s Španskimi borci. Bližje ko je bil začetek tekme, več navijačev se je pričelo zbirati v ciljni areni. Transparenti z občinski grbi in glasni navijači so zagotovo pripomogli, da je kdo do tekmovalcev pridobil na kakšni stotinki prednosti. Vsi do cilja sicer niso prisučali, gre pa zato pohvala vsem tekmovalcem

za pogum, da so si sploh nadelni štartno številko. Ko so bila lica že rdeča in noge prezeble, je bil čas, da v prireditvenem šotoru razglasimo rezultate. Tekmovalo se je v štirih kategorijah: ženske juniorke do 40 let in seniorke nad 40 let, moški juniorji do 40 let ter seniorji nad 40 let. Prav tako so se nagradili najboljši ekipni rezultati, ki so seštevek točk najboljšega tekmovalca iz posamezne občine v vsaki kategoriji. Občina Prebold je bila ekipna zmagovalka, sledila ji je Občina Ljubno in Občina Sevnica. Brez nagrade ni ostala niti najštevilčnejša ekipa (MO Velenje), pa tudi tiste najslabše smo potolažili z nagradami. Ostali ekipni rezultati in rezultati po posameznih kategorijah so dostopni na spletni strani SOS (www.skupnostobcin.si). Prav tako smo v rubriki galerija objavili fotografije. Ob zaključku srečanja smo si bili vsi v eni stvari zagotovo enotni. Tradiciji se ne ugovarja, zato ji bomo zvesto sledili in naslednje leto ponovno priredili takrat že 9. veleslalom SOS.

Zmagovalne ekipe (iz leve: občina Ljubno, občina Prebold, občina Sevnica)

Nagrada MO Velenje za najštevilčnejšo ekipo

Posebno nagrado »kanta«, podjetja Snaga je MO Ptuj podelila direktorica podjetja Irena Bartok

Juniorke (iz leve: Varja Bezjak – občina Prebold, Mojca Janc – občina Sevnica, Maja Župan – občina Trbovlje)

Seniorke (iz leve: Helena Lipovd – občina Ljubno, Ana Juvan – občina Miklavž na Dr. polju, Biserka Koštrun – MO Velenje)

Juniorji (iz leve: Matjaž Sedeljšak – občina Dravograd, Blaž Presečnik – občina Ljubno, Alen Počej – občina Prebold)

Seniorji (iz leve: Leon Brodar – občina Prebold, Miran Adrinek – občina Prebold, Anton Hudernik – občina Ribnica na Pohorju)

Podžupan občine Ruše Ladislav Pepelnik in najstarejši tekmovalc mag. Franc Žnidaršič (poslanec v Državnem zboru RS)

Tudi počasi se pride do nagrade (Andrej Subasič iz občine Gornja Radgona)

Navijačice in navijač iz občine Miklavž na Dravskem polju

In vsi skupaj: "Kol'ko kapljic, tol'ko let..."

Hvala vsem za udeležbo in dobro voljo ter vljudno vabljeni, da se nam pridružite tudi naslednje leto.

Elektro Maribor, d.d., Vetrinjska ulica 2, 2000 Maribor, www.elektro-maribor.si

Po meri, varčna in okolju
prijazna energija!

ELEKTRO MARIBOR
Energija zame!

www.vinag.si

Vinag, d.d.
Trg svobode 3
2000 Maribor
Tel.: ++386 2 220 81 11
Fax. ++386 2 220 81 30
E-mail: vinag@vinag.si

